№ 4 қосымша "Атамекен"
Қазақстан Республикасы Ұлттық
Кәсіпкерлер палатасы Басқарма
төрағасының міндетін
атқарушының бұйрығына
28.07.2023 ж. № 122

Кәсіптік стандарт: «Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: Кәсіптік стандарт бағалау, сертификаттау, сертификаттау және біліктілікті растау, кадрларды даярлау және қайта даярлау үшін негіз ретінде әзірленеді және пайдаланушылардың кең ауқымында пайдалануға арналған.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Салалық біліктілік шеңбері (СБШ) – салада танылатын сараланған біліктілік деңгейлерінің негіздемелік құрылымы болып табылатын ұлттық біліктілік жүйесінің құрамдас бөлігі (кіші жүйесі) ;

2) Кәсіптік стандарт – кәсіптік қызметтің нақты саласында біліктілік пен құзыреттілік деңгейіне, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт

3) Сумен жабдықтау – су тұтынушыларға сумен жабдықтау жүйелері арқылы суды алуды, сақтауды, дайындауды, беруді және таратуды қамтамасыз ететін іс-шаралар жиынтығы

4) Сумен жабдықтау жүйесі – суды тұтыну орындарына алуға, сақтауға, дайындауға, беруге және таратуға арналған инженерлік желілер мен құрылыстар кешені.

5) Су бұру – су объектілеріне және (немесе) жергілікті жердің рельефтеріне су бұру жүйелері арқылы сарқынды суларды жинауды, тасымалдауды, тазартуды және бұруды қамтамасыз ететін іс-шаралар жиынтығы

6) Су бұру жүйесі – Ағынды суларды жинауға, тасымалдауға, тазартуға және бұруға арналған инженерлік желілер мен құрылыстар кешені

7) Ағынды сулар – адамның шаруашылық қызметі нәтижесінде немесе ластанған аумақта түзілетін, табиғи немесе жасанды су объектілеріне немесе жер бедеріне ағызылатын сулар

8) Сарқынды суларды тазарту құрылыстарының кешендері – Ағынды суларды табиғи биологиялық тазартуға арналған жасанды су объектілерін қоса алғанда, химиялық реагенттерді қолдана отырып немесе қолданбай елді мекендердің ағынды суларын механикалық және биологиялық тазарту құрылыстары.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БТБА – Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы

2) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ЭҚЖЖ – Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

4) ХҚКО – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану

5. Кәсіптік стандарттың коды: E36000001

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

E Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет
36 Суды жинау, өңдеу және тарату
36.0 Суды жинау, өңдеу және бөлу
36.00 Суды жинау, өңдеу және бөлу
36.00.0 Суды жинау, өңдеу және бөлу
E Сумен жабдықтау; қалдықтарды жинау, өңдеу және жою, ластануды жою бойынша қызмет
37 Ақаба суларды жинау және өңдеу
37.0 Ақаба суларды жинау және өңдеу
37.00 Ақаба суларды жинау және өңдеу
37.00.0 Ақаба суларды жинау және өңдеу

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: "сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану" мыналарды қамтиды: сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің желілері мен құрылыстарында қауіпсіз пайдалануды жүргізу.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Диспетчерлік басқару пунктінің операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
2) Су сапасын талдау зертханашысы - 3 СБШ-нің деңгейі
3) Арнайы су тазарту операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
4) Су бекіту құрылыстарының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
5) Хлоратор қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
6) Су шаруашылығы бақылаушысы - 3 СБШ-нің деңгейі
7) Тазарту құрылыстарының технологиялық жабдықтарын монтаждаушы - 3 СБШ-нің деңгейі
8) Тазарту құрылыстарының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
9) Тордағы Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі

10) Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
11) Тұндырғыштардағы Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
12) Аэротенктердегі Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
13) Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
14) Балшық алаңдарындағы Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
15) Сүзгілердегі Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
16) Суару және сүзу алаңының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
17) Биофильтрлердегі Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
18) Эмшерлердегі Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
19) Метантенкалардағы Оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
20) Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
21) Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғылардың операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
22) Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі - 4 СБШ-нің деңгейі
23) Сумен жабдықтау және су бұру шебері - 5 СБШ-нің деңгейі
24) Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник - 5 СБШ-нің деңгейі
25) Су бұру желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник - 5 СБШ-нің деңгейі
26) Су тазарту құрылыстары жөніндегі Инженер - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Диспетчерлік басқару пунктінің операторы»:			
Топтың коды:	8189-0-023		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Су құбыры-кәріз шаруашылығындағы қашықтан басқару пультінің операторы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8189-0-023 - Су құбыры-кәріз шаруашылығында қашықтықтан басқару пультінің операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қашықтықтан-автоматты басқару пультінен сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің желілері мен құрылыстарына қызмет көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Біліктілігі анағұрлым жоғары оператордың басшылығымен қашықтықтан-автоматты басқару пультінен су құбыры-кәріз құрылыстарына қызмет көрсету 2. Қуаты тәулігіне 300 мың текше метрге дейінгі су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету 3. Қуаттылығы тәулігіне 300-ден 500 мың текше метрге дейінгі су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету 4. Жеке аспаптар мен құрылғылардың ақаулықтарын түзету және жою	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Біліктілігі анағұрлым жоғары оператордың			

басшылығымен қашықтықтан-автоматты басқару пультінен су құбыры-кәріз құрылыстарына қызмет көрсету	Дағды 1: Технологиялық процесті жүргізу	Машықтар:
		1.Біліктілігі анағұрлым жоғары оператордың басшылығымен қашықтықтан-автоматты басқару пультінен су құбыры-кәріз құрылыстарына қызмет көрсетуге қатысу. 2.Берілген режимге сәйкес агрегаттардың жұмысын реттеуге қатысу.
		Білімдер:
		1.Қызмет көрсетілетін құрылыстардың жұмыс істеу принципі. 2.Жедел ауысу ережелері мен тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Бақылау-өлшеу аспаптары көрсеткіштерінің жазбаларын жүргізу	Машықтар:
		1.Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерінің жазбаларын жүргізу.
		Білімдер:
		1.Қызмет көрсетілетін құрылыстардың жұмыс істеу принципі. 2.Жедел ауысу ережелері мен тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Қуаты тәулігіне 300 мың текше метрге дейінгі су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету	Дағды 1: Технологиялық процесті жүргізу	Машықтар:
		1. Қуаты тәулігіне 300 мың текше метрге дейінгі су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету. 2.Агрегаттардың жұмысын берілген режимге сәйкес реттеу.
		Білімдер:
		1.Қызмет көрсетілетін құрылыстардың жұмыс істеу принципі. 2.Жедел ауысу ережелері мен тәртібі. 3. Электр аппаратурасын пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Бақылау-өлшеу аспаптары көрсеткіштерінің жазбаларын жүргізу	Машықтар:
		1.Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерінің жазбаларын жүргізу.
		Білімдер:
		1.Қызмет көрсетілетін құрылыстардың жұмыс істеу принципі. 2.Жедел ауысу ережелері мен тәртібі. 3. Электротехника бойынша негізгі мәліметтер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Қуаттылығы тәулігіне 300-ден 500 мың текше метрге дейінгі су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету	Дағды 1: Технологиялық процесті жүргізу	Машықтар:
		1. Қуаты тәулігіне 300 мың текше метрден асатын су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету 2.Агрегаттардың жұмысын берілген режимге сәйкес реттеу.

		Білімдер:
		1. Қуаты тәулігіне 300 мың текше метрден асатын су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету 2.Агрегаттардың жұмысын берілген режимге сәйкес реттеу. 1. Қызмет көрсетілетін технологиялық жабдықтар мен құрылыстардың құрылысы. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының жұмыс принципі және көрсеткіштерінің мәні. 3. Құрылыстардың технологиялық схемасы. 4. Жедел ауысулардың реттілігі мен ережелері. 5. Жабдықтар мен құрылыстардың жұмыс режимдері. 6. Электр аппаратурасын пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Бақылау-өлшеу аспаптары көрсеткіштерінің жазбаларын жүргізу	Машықтар:
		1.Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерінің жазбаларын жүргізу.
		Білімдер:
		1.Қызмет көрсетілетін құрылыстардың жұмыс істеу принципі. 2.Жедел ауысу ережелері мен тәртібі. 1. Бақылау-өлшеу аспаптарының жұмыс принципі және көрсеткіштерінің мәні. 2. Құрылыстардың технологиялық схемасы. 3. Жедел ауысулардың реттілігі мен ережелері. 4. Жабдықтар мен құрылыстардың жұмыс режимдері. 5. Электр аппаратурасын пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: Жеке аспаптар мен құрылғылардың ақаулықтарын түзету және жою	Дағды 1: Қуаттылығы тәулігіне 500 мың текше метрден асатын су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету	Машықтар:
		1. Қуаттылығы тәулігіне 500 мың текше метрден асатын су құбыры-кәріз құрылыстарына қашықтан-автоматты басқару пультінен қызмет көрсету. 2.Агрегаттардың жұмысын берілген режимге сәйкес реттеу.
		Білімдер:
		1.Қашықтан автоматты басқару жүйесінің құрылғысы. 2.Құрылыстардың жұмысын жедел реттеу қағидалары мен тәртібі. 3.Бақылау-өлшеу аспаптарының дұрыс жұмыс істеуін тексеру тәсілдері. 4.Жедел ауысулардың реттілігі мен ережелері. 5.Жабдықтар мен құрылыстардың жұмыс режимдері. 6.Электр аппаратурасын пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жекелеген аспаптар мен құрылғыларды баптау және ақауларды жою	Машықтар:
		1 . Жекелеген аспаптар мен Құрылғылардың ақауларын түзетуді және жоюды жүргізу. 2.Жоғары вольтты тарату құрылғыларында жедел ауысуды жүргізу.
		Білімдер:
		1 қашықтан автоматты басқару жүйесінің құрылғысы. 2.Құрылыстардың жұмысын жедел реттеу қағидалары мен тәртібі. 3.Бақылау-өлшеу аспаптарының дұрыс жұмыс істеуін тексеру тәсілдері. 4.Жедел ауысулардың реттілігі мен ережелері. 5.Жабдықтар мен құрылыстардың жұмыс режимдері. 6.Электр аппаратурасын пайдалану ережесі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Тордағы Оператор	
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор	
	3	Тұндырғыштардағы Оператор	
	3	Аэротенктердегі Оператор	
	3	Аэротенктердегі Оператор	
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы	
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор	
	3	Сүзгілердегі Оператор	
	3	Суару және сүзу алаңының операторы	
	3	Биофильтрлердегі Оператор	
	3	Эмшерлердегі Оператор	
	3	Метантенкалардағы Оператор	
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы	
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы	
	3	Арнайы су тазарту операторы	
	3	Су жинау құрылыстарының операторы	
	3	Хлоратор қондырғысының операторы	
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы	
	3	Су құбыры шаруашылығының бақылаушысы тазарту құрылыстарының операторы	
10. Кәсіптің карточкасы «Су сапасын талдау зертханашысы»:			
Топтың коды:	3111-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Су сапасын талдау зертханашысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сынамаларды регламенттелген іріктеумен белгіленген әдістеме бойынша су мен жауын-шашын сапасына күрделі емес біртекті талдауларды (сынақтарды) орындау және жоғары кәсіби біліктілігі бар мамандардың басшылығымен зерттеулер жүргізу зертхана жоспарлары бойынша зерттеу жұмыстары.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Судың физика-химиялық талдауы 2. Су мен жауын-шашынның санитарлық-бактериологиялық талдауы 3. Судың гидробиологиялық талдауы
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау
Еңбек функциясы 1: Судың физика-химиялық талдауы	Дағды 1: Суды физика-химиялық талдауға дайындық	Машықтар:
		1. Зертханалық ыдыстар мен сынамаларды жуу және дайындау. 2.Әр түрлі көздерден сынама алу. 3.Жауын-шашын үлгілерін алыңыз. 4.Шикізат, реагенттер, су сынамаларын араластыру. 5.Сынақтарға аналитикалық сүзгілер мен зертханалық қағазды дайындаңыз. 6.Сынау үшін реактивтерді дайындаңыз.
		Білімдер:
		1.Су химиясының негіздері. 2.Химиялық ыдыстарды қолдану арқылы зертханалық жұмыстардың техникасы. 3.Қолданылатын реактивтердің қасиеттері, оларға қойылатын талаптар. 4.Химиялық реагенттермен жұмыс істеу ережелері. 5.Зертханалық жабдықтардың, аспаптардың, химиялық ыдыстардың мақсаты. 6.Қолмен титрлеу техникасы. 7.Судың физика-химиялық қасиеттерін анықтау бойынша талдау жүргізу әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Судың физика-химиялық талдауын жүргізу	Машықтар:
		1. Су сынамаларын алу және алу. 2.Талдау әдістемесін орындаңыз. 3.Талдау жүргізу бойынша жабдықта жұмыс істеу дағдыларына ие болу. 4.Қажетті есептілікті ұсыну.
		Білімдер:
		1.Су химиясының негіздері. 2.Химиялық ыдыстарды қолдану арқылы зертханалық жұмыстардың техникасы. 3.Қолданылатын реактивтердің қасиеттері, оларға қойылатын талаптар. 4.Химиялық реагенттермен жұмыс істеу ережелері. 5.Зертханалық жабдықтардың, аспаптардың, химиялық ыдыстардың мақсаты. 6.Қолмен титрлеу техникасы. 7.Судың физика-химиялық қасиеттерін анықтау бойынша талдау жүргізу әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Су мен жауын-шашынның санитарлық-бактериологиялық талдауы	Дағды 1: Санитарлық-бактериологиялық талдауға дайындық	Машықтар:
		1. Қажетті реактивтерді дайындаңыз. 2.Титрлеу стендін орнатыңыз, бюреткаларды орнатыңыз, ерітінділерді титрленіз және әдістерге сәйкес есептеулер жүргізіңіз. 3.Зертханалық қондырғының жұмысын қадағалаңыз және нәтижелерді арнайы журналға жазыңыз.
		Білімдер:
		1. Судың санитарлық-бактериологиялық қасиеттерін анықтау бойынша талдау жүргізу әдістемесі. 2.Зертханалық жабдықты пайдалану ережелері. 3. Су химиясының негіздері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Су мен жауын-шашынға санитарлық-бактериологиялық талдау жүргізу.	Машықтар:
		1. Жауын-шашынды өңдеу мен жоюдың негізгі әдістерін орындаңыз. 2. Электр жылыту аспаптарымен, тазартылған су алуға арналған аспаптармен, муфельді пешпен, кептіру шкафымен жұмыс істеу. 3. Су сынамаларын алу және алу. 4.Талдау әдістемесін орындау
		Білімдер:
		1. Судың санитарлық-бактериологиялық қасиеттерін анықтау бойынша талдау жүргізу әдістемесі. 2.Зертханалық жабдықты пайдалану ережелері. 3. Су химиясының негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Судың гидробиологиялық талдауы	Дағды 1: Талдауға дайындық	Машықтар:
		1. Су сынамаларын алу және алу.
		Білімдер:
		1.Микробиологиялық талдау үшін сынама алу. 2.Микроорганизмдерді есепке алудың тікелей әдістері. 3.Бактериялардың биомассасын анықтау. 4.Микроорганизмдердің жеке физиологиялық топтарын есепке алу. 5.Агаризацияланған ортада мембраналық сүзгілерді өсіру арқылы микроорганизмдерді есепке алу. 6.Бактериялардың пайда болу уақытын және бактериялық биомасса өндірісін анықтау. 7.Оттегі әдісімен Органикалық заттардың жойылуын анықтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Судың гидробиологиялық талдауын орындау	Машықтар:
		1. Талдау жүргізу бойынша жабдықта жұмыс істеу дағдыларына ие болу. 2.Қажетті есептілікті ұсыну.
		Білімдер:
		1.Материалды жинау әдістері. 2.Протозойлық планктон мен бентосты өңдеу әдістері. 3.Протозойлық планктон мен бентос көрсеткіштері бойынша су сапасын бағалау. 4.Протозойлық планктон мен бентосты жинау және өңдеу үшін қажетті жабдықтардың тізімі. 5. Талдау жүргізу әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау	Дағды 1: Жұмыстарды қауіпсіз әдістермен жүргізу	Машықтар:
		1.Қауіпсіз әдістермен жұмыс жасаңыз. 2.ҚР аумағында қолданылатын құқықтық нормативтерді, техникалық ережелер мен ережелерді қолдану.
		Білімдер:
		1.Қауіпсіз еңбек әдістері 2. Өртке қарсы іс-шаралар. 3. Өндірістік санитария.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
	4	Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі	
11. Кәсіптің карточкасы «Арнайы су тазарту операторы»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-043		
Кәсіптің атауы:	Арнайы су тазарту операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Тазарту құрылыстарының операторы, 1-3 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарын пайдалану	Біліктілік: Тазарту құрылыстарының операторы
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Арнайы су тазарту және арнайы газ тазарту жүйелерінің жабдықтарына пайдалану қызметі	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Арнайы су тазарту және арнайы газ тазарту жүйелерінің жабдықтарына пайдалану қызметі	Дағды 1: Жабдықты пайдалану қызметі	Машықтар: 1. Энергия блогы бар АЭС арнайы су тазарту және арнайы газ тазарту жүйелерінің жабдықтарына пайдалану қызметі: салқындатқышты тазарту қондырғылары, бірнеше рет мәжбүрлі айналым (КМПЦ) контурының суын тазарту, реакторды басқару және қорғау жүйесінің суын тазарту, қартаю бассейнінің, көпіршікті бассейннің суын тазарту; пайдаланылған ядролық отын қоймасының суын тазарту қондырғылары, КМПЦ дезактивациялық ерітінділерін тазарту, трап суларын қайта өңдеу және тазарту арнайы канализация және арнайы кір жуу сулары; арнайы газ тазарту қондырғылары, сұйық радиоактивті қалдықтарды сақтау және қайта өңдеу жүйелері, буландыру қондырғылары. 2. Жабдықтың жұмысын айналып өту арқылы бақылау. 3. Регенерациялық және дезактивациялық ерітінділерді дайындау және беру. 4. АЭС арнайы су тазарту және арнайы газ тазарту жүйелерінің жабдықтарын іске қосу, тоқтату, ауыстыру және сынау. 5. Регенерация және залалсыздандыру үшін технологиялық схемалар мен қызмет көрсетілетін жабдықтарды дайындау.	

		Білімдер:
		1. Арнайы су тазарту және арнайы газ тазарту жүйелерінің, реагенттік, бактық, жылу алмасу және сорғы жабдықтарының, сұйық радиоактивті қалдықтар қоймаларының және оларды қайта өңдеу жүйелерінің құрылғысы, қызмет көрсету қағидалары, пайдалану шарттары мен жұмыс режимі, олардың технологиялық схемалары. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтардың, құбырлардың және арматураның орналасу схемалары. 3. Салқындатқыш пен ластанған суды тазарту принципі. 4. Үй-жайларды, жабдықтарды, құбырлар мен құралдарды залалсыздандыру тәсілдері. 5. Тазалаудан кейін салқындатқыш пен дистилляттың сапасына қойылатын талаптар. 6. Қолданылатын дезактивациялық ерітінділердің түрлері. 7. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Арнайы су тазарту тетіктерінің, агрегаттары мен құрылыстарының жұмыс журналын жүргізу	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Арнайы су тазарту және арнайы газ тазарту жүйелерінің, реагенттік, бактық, жылу алмасу және сорғы жабдықтарының, сұйық радиоактивті қалдықтар қоймаларының және оларды қайта өңдеу жүйелерінің құрылғысы, қызмет көрсету қағидалары, пайдалану шарттары мен жұмыс режимі, олардың технологиялық схемалары. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтардың, құбырлардың және арматураның орналасу схемалары. 3. Салқындатқыш пен ластанған суды тазарту принципі. 4. Үй-жайларды, жабдықтарды, құбырлар мен құралдарды залалсыздандыру тәсілдері. 5. Тазалаудан кейін салқындатқыш пен дистилляттың сапасына қойылатын талаптар. 6. Қолданылатын дезактивациялық ерітінділердің түрлері. 7. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор

	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы

12. Кәсіптің карточкасы «Су бекіту құрылыстарының операторы»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-021		
Кәсіптің атауы:	Су бекіту құрылыстарының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Су бекіту құрылыстарының операторы, 1-3 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қоректендіретін арналар мен құбырлардың бекіту қалқандарына қызмет көрсету 2. Гидротехникалық құрылыстарға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қоректендіретін арналар мен құбырлардың бекіту қалқандарына қызмет көрсету	Дағды 1: Су қоймасындағы су деңгейін өлшеуді жүргізу	Машықтар: 1. Берілген ординардағы су қоймасындағы су деңгейін өлшеңіз және құлыптау құрылғыларының көмегімен деңгейді реттеңіз. 2. Құлыптау құрылғыларының тығыздығын тексеріңіз және бөгет пен су объектілерінің жағдайын бақылаңыз. 3. Кептелістерді, мұздатылған мұзды жою, жапырақтарды тазарту, көлдер, каналдар, құбырлар жүйесінің санитарлық жағдайын қорғау. 4. Сүзгі торларын қоқыстардан тазалаңыз. 5. Құлыптау құрылғыларының тығыздығын тексеріңіз, сүзгі торларын тазалаңыз. 6. Тазалау кезінде құралдарды қолданыңыз.	

		Білімдер:
		1. Қызмет көрсетілетін учаскедегі сумен жабдықтау схемасы. 2. Жазғы және қысқы кезеңдерде қызмет көрсетілетін су жинау құрылыстарының жұмыс принципі. 3. Оның қызметіне қатысты Қолданыстағы нормативтік құжаттар. 4. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Бекіту құрылғыларының герметикалығын тексеру	Машықтар:
		1. Қоректік арналар мен құбырлардың құлыптау қалқандарына қызмет көрсету. 2. Құбырлардағы су қысымын және резервуарлардағы су деңгейін өлшеңіз. 3. Қалқандарды көтергіштермен және электротельфермен қолмен көтеру және түсіру механизмдеріне қызмет көрсету. 4. Өзендер мен су қоймаларынан тұндырғыштар мен өндірістік магистральдарға су беруді реттеу. 5. Профилактикалық тексеру жүргізу, Қызмет көрсетілетін құрылыстардың журналын жүргізу. 6. Бекіту арматураларымен, электротельфермен және механизмдермен жұмыс жүргізу.
		Білімдер:
		1. Қоректендіру арналарының, қысымды құбырлардың, жеткізу арналары мен электр жабдықтарының жұмыс режимі. 2. Өзендерден тұндырғыштар мен өндірістік магистральдарға су беру. 3. Қызмет көрсетілетін учаскенің арналары мен құбырларының орналасу схемасы. 4. Бас құрылыстың, су бұрғыштардың және шлюздер жабдықтарының схемасы, Электротехника және гидравлика негіздері. 5. Шлюз механизмдерін басқару Ережелері. 6. Оның қызметіне қатысты Қолданыстағы нормативтік құжаттар. 7. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Гидротехникалық құрылыстарға қызмет көрсету	Дағды 1: Шлюз жабдығының жұмысындағы ақауларды профилактикалық тексеру және жою	Машықтар:
		1. Профилактикалық тексеруді жүзеге асыру және көтергіш құрылғылар мен бекіту арматурасын майлау. 2. Су режимін және құлыптау құрылғыларының жарамдылығын қараңыз. 3. Құрылыстарға қызмет көрсету бойынша жұмыстар журналын жүргізу. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықты жөндеуге қатысу.

		Білімдер:
		1. Қоректендіру арналарының, қысымды құбырлардың, жеткізу арналары мен электр жабдықтарының жұмыс режимі. 2. Өзендерден тұндырғыштар мен өндірістік магистральдарға су беру. 3. Қызмет көрсетілетін учаскенің арналары мен құбырларының орналасу схемасы. 4. Бас құрылыстың, су бұрғыштардың және шлюздер жабдықтарының схемасы, Электротехника және гидравлика негіздері. 5. Шлюз механизмдерін басқару Ережелері. 6. Оның қызметіне қатысты Қолданыстағы нормативтік құжаттар. 7. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Гидротехникалық құрылыстардағы су деңгейінің жай-күйін бақылау	Машықтар:
		1.Олардағы су деңгейінің жай-күйін бақылау. 2. Шлюздерді бетон және тас плиталармен нығайтыңыз. 3. Шлюз аппаратының көтеру механизмдерін басқару. 4. Техникалық басшының нұсқауы бойынша механизмдерді ауыстырыңыз. 5. Қыста торды электр тогымен жылытыңыз. 6. Су қабылдау қондырғыларына қызмет көрсету. 7. Құбырларды монтаждау және төсеу, құрылыстарды жөндеу кезінде басқа жұмыстарды орындау. 8. Алынған нәтижелерді ескере отырып, өз әрекеттеріңізді реттеңіз. 9. Профилактикалық және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Гидроқұрылыстың орналасу сызбасы. 2. Гидроқұрылыстың берілген жұмыс параметрлері. 1. Гидроқұрылыстың орналасу сызбасы. 2. Гидроқұрылыстың берілген жұмыс параметрлері. 3. Сүзгі торларын тазалау. 4. Қызмет көрсетілетін Ауданның сумен жабдықтау схемасы. 5. Механизмдер мен электр аппаратурасын пайдалану ережесі. 6. Жер, бетон, тас жұмыстарын орындау технологиясы. 7. Оның қызметіне қатысты Қолданыстағы нормативтік құжаттар. 8. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы

	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы

13. Кәсіптің карточкасы «Хлоратор қондырғысының операторы»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-048		
Кәсіптің атауы:	Хлоратор қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Хлоратор қондырғысының операторы, 2-4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Хлоратор, аммиак, фторатор ерітінділерін және күкіртті газ қондырғыларын дайындау жөніндегі механикалық қондырғыларға қызмет көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ванналардағы зертханалардың рецептері бойынша хлорлы әк және кальций гипохлориті ерітіндісін дайындау 2. Хлоратор, аммиак, фторатор ерітінділерін және күкіртті газ қондырғыларын дайындау жөніндегі механикалық қондырғыларға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ванналардағы зертханалардың рецептері бойынша хлорлы әк және кальций гипохлориті ерітіндісін дайындау	Дағды 1: Хлорлы әк пен кальций гипохлориті ерітіндісін дайындау	Машықтар:	
		1. Бос цилиндрлердің жарамдылығын тексеріңіз. 2. Цилиндрлерге ұсақ ағымдағы жөндеу жүргізу: тығыздағышты толтыру, хлор, аммиак, күкірт газын таразыдан аппаратқа беру үшін резеңке шлангілер мен түтіктерді ауыстыру.	

		Білімдер:
		1. Хлор, аммиак және күкірт газының қасиеттері. 2. Ерітінділердің рецептурасы. 3. Цилиндрлердің құрылысы. 4. Газ және бос баллондарды тасымалдау және сақтау ережелері. 5. Баллондар мен резеңке шлангтарды ағымдағы жөндеу ережелері. 6. Хлормен жұмыс істеу қауіпсіздігі қағидалары; қорғау құралдары; баллондардан хлордың ағып кетуін және газсыздандыруды жою тәсілдері. 7. Газбен улану кезінде алғашқы көмек көрсету тәсілдері. 8. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Реагенттердің берілген дозасын сақтау	Машықтар:
		1. Цилиндрлерді белгіленген тәртіпте сақтаңыз, бөлмедегі температураны хлоратормен тұрақты ұстаңыз. 2. Цилиндрлерді тұтыну қоймасынан хлораторға дейін және кері тасымалдау.
		Білімдер:
		1. Хлор, аммиак және күкірт газының қасиеттері. 2. Ерітінділердің рецептурасы. 3. Цилиндрлердің құрылысы. 4. Газ және бос баллондарды тасымалдау және сақтау ережелері. 5. Баллондар мен резеңке шлангтарды ағымдағы жөндеу ережелері. 6. Хлормен жұмыс істеу қауіпсіздігі қағидалары; қорғау құралдары; баллондардан хлордың ағып кетуін және газсыздандыруды жою тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Хлоратор, аммиак, фторатор ерітінділерін және күкіртті газ қондырғыларын дайындау жөніндегі механикалық қондырғыларға қызмет көрсету	Дағды 1: Хлораторлық, аммиактық, фтораторлық ерітінділерді және күкіртті газ қондырғыларын дайындау жөніндегі қондырғыларға қызмет көрсету	Машықтар:
		1. Хлор, аммиак, күкірт газы, фтордың зертханалық дозаларын сақтаңыз. 2. Хлордың, аммиактың, күкіртті газдың, фтордың тұрақты шығынын, оларды аппараттар бойынша бөлуді, аппараттарды ауыстыруды бақылауды жүргізу. 3. Жабдықтардың, механизмдердің жұмысын бақылау. 4. Қалдық хлорды, фторды және хлорлы әк ерітіндісінің, кальций гипохлоритінің беріктігін анықтаңыз. 5. Суды ағартқыш немесе кальций гипохлориті ерітіндісімен зарарсыздандырыңыз. 6. Хлоратор, фторатор, аммиак қондырғылары және күкіртті газ қондырғылары жабдықтарының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 7. Әр түрлі типтегі механикалық араластырғыштарға қызмет етіңіз. 8. Баллондарды ауыстыру, жабдықтар мен қондырғыларды ағымдағы жөндеу жұмыстарына қатысу. 9. Төтенше жағдайларда баллондардан, бөшкелерден және аппаратурадан газдардың ағып кетуін жою. 10. Жабдықтардың, бекіту арматурасының, құбырлардың слесарлық жұмыстарын жүргізу. 11. Хлор, фтор, аммиак және күкірт газын тұтыну журналын жүргізіңіз.

		Білімдер:
		1. Ерітінділерді дайындау, суды хлорлау жөніндегі жабдықтар мен механизмдердің құрылысы. 2. Газдың ағып кетуін жою жолдары. 3. Реагенттер ерітіндісінің концентрациясын анықтау, желдету жүйесінің құрылғысы. 4. Көтеру-тасымалдау механизмдері. 5. Химия негіздері, хлор, аммиак, күкірт газы, фторлы және кремнефторлы натрий қасиеттері, Слесарлық іс негіздері. 6. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Автоматты мөлшерлеу жүйелеріне қызмет көрсету, диаграммаларды ауыстыру, басқаруды автоматты түрде қолмен ауыстыру және керісінше	Машықтар:
		1. Хлорды, фторды сақтауға және пайдалануға байланысты жұмыстар жүргізу. 2. Құрылғылардың көмегімен бөлмелердің газдануын анықтаңыз. 3. Оттегі оқшаулағыш құрылғыларды қолданыңыз. 4. Полиэтилен құбырларын, полиэтиленнен жасалған бекіту арматурасын және т. б. дәнекерлеуді жүргізу. 5. Фтораторлық қондырғының жабдықтары мен механизмдерінің технологиялық процесін үйлестіру. 6. Газсыздандыру құрылғыларына қызмет көрсету. 7. Төтенше жағдайларда хлордың ағып кетуін түзетіңіз. 8. Көтеру және тасымалдау механизмдерін қолдана отырып, сыйымды ыдыстарды көбірек жылжытыңыз. 9. Қондырғыларға жөндеу жұмыстарын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Хлорлау жөніндегі Автоматты қондырғылардың, аммонизациялық қондырғылардың және күкіртті газ қондырғыларының құрылғысы. 2. Көтеру-тасымалдау механизмдерінің құрылысы. 3. Жабдықтар мен механизмдерді жөндеудің барлық түрлерін анықтау және өндіру. 4. Хлор мен газсыздандырудың ағып кетуін жою тәсілдері, автоматика мен тіркеуші аспаптардың телебасқару аспаптарының мақсаты мен жұмыс принципі. 5. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор

	3	Эмшерлердегі Оператор	
	3	Метантенкалардағы Оператор	
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы	
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы	
	3	Арнайы су тазарту операторы	
	3	Су жинау құрылыстарының операторы	
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы	
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы	
	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
14. Кәсіптің карточкасы «Су шаруашылығы бақылаушысы»:			
Топтың коды:	9629-2		
Қызмет атауының коды:	9629-2-001		
Кәсіптің атауы:	Су шаруашылығы бақылаушысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолданыстағы тарифтерге сәйкес пайдаланылған су үшін есеп айырысуды жүзеге асыру және шоттарды белгіленген нысан бойынша ресімдейді.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Пайдаланылған су үшін есеп айырысуды жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Пайдаланылған су үшін есеп айырысуды жүзеге асыру	Дағды 1: Қолданыстағы тарифтерге сәйкес пайдаланылған су үшін есеп айырысуды жүзеге асыру	Машықтар:	
		1.Бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу. 2. Су өлшегіштердің көрсеткіштерін алыңыз.	
		Білімдер:	
		1. Су құбыры желісінде орнатылған барлық жүйелер мен калибрлердің су өлшегіш есептегіштерінің құрылысы мен техникалық сипаттамалары. 2. Кәдімгі және шектеулі су пайдалану жағдайында абоненттермен қолданыстағы тарифтер мен есеп айырысу тәртібі. 3. Су өлшегіш есептегіштердің техникалық жай-күйі туралы актілер жасау ережесі. 4. Су өлшегіш тораптарға қызмет көрсету кезінде еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 5. Су өлшегіш тораптарға қызмет көрсету кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары. 6. Жұмыс кезінде табылған барлық кемшіліктер туралы өзінің тікелей басшысына хабарлау тәртібі. 7. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Шотты белгіленген нысан бойынша ресімдеу	Машықтар:	
		1. Пайдаланылған су үшін есептеулер жүргізу.	

		Білімдер:	
		1. Су құбыры желісінде орнатылған барлық жүйелер мен калибрлердің су өлшегіш есептегіштерінің құрылысы мен техникалық сипаттамалары. 2. Кәдімгі және шектеулі су пайдалану жағдайында абоненттермен қолданыстағы тарифтер мен есеп айырысу тәртібі. 3. Су өлшегіш есептегіштердің техникалық жай-күйі туралы актілер жасау ережесі. 4. Су өлшегіш тораптарға қызмет көрсету кезінде еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 5. Су өлшегіш тораптарға қызмет көрсету кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары. 6. Жұмыс кезінде табылған барлық кемшіліктер туралы өзінің тікелей басшысына хабарлау тәртібі. 7. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Командада жұмыс істей білу Орындаушылық Позитивті мінез-құлық қоймасы		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Тордағы Оператор	
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор	
	3	Тұндырғыштардағы Оператор	
	3	Аэротенктердегі Оператор	
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы	
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор	
	3	Сүзгілердегі Оператор	
	3	Суару және сүзу алаңының операторы	
	3	Биофильтрлердегі Оператор	
	3	Эмшерлердегі Оператор	
	3	Метантенкалардағы Оператор	
	3	Метантенкалардаға Оператор	
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы	
	3	Арнайы су тазарту операторы	
	3	Су жинау құрылыстарының операторы	
	3	Хлоратор қондырғысының операторы	
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы	
	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
15. Кәсіптің карточкасы «Тазарту құрылыстарының технологиялық жабдықтарын монтаждаушы»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Тазарту құрылыстарының технологиялық жабдықтарын монтаждаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарының жабдықтары мен қондырғыларына қызмет көрсетуді (техникалық қызмет көрсету, жоспарлы-алдын алу жөндеу, ақауларды жою) қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шағын көлемді қондырғыларды жинау және тазарту құрылыстарының жекелеген тораптарын монтаждау 2. Күрделілігі жоғары тазарту құрылыстарының тазарту құрылыстары мен коммуникацияларын монтаждауды жүргізу. 3. Технологиялық схема бойынша жобалау параметрлеріне сәйкес жабдыққа қызмет көрсету және реттеу жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау
Еңбек функциясы 1: Шағын көлемді қондырғыларды жинау және тазарту құрылыстарының жекелеген тораптарын монтаждау	Дағды 1: Тазарту құрылыстарының шағын габаритті қондырғыларын жинауды орындау	Машықтар:
		1.Табиғаттағы су айналымы процестерін бейнелеу. 2. Судың, ауаның және топырақтың ластаушы элементтерін ажыратыңыз. 3. Қалдықтардың пайда болуын болдырмау әдістерін қолданыңыз. 4. Экологиялық талаптарды ескере отырып, сумен жабдықтау, дренаж және ағынды суларды тазарту құрылымын сипаттаңыз. 5. Құрал-саймандармен және қосалқы жабдықтармен жұмыс істеу. 6. Жобалық құжаттаманы практикалық жағдайларда қолданыңыз.
		Білімдер:
		1.Терминология, негізгі гидравликалық тәуелділіктер, өлшемдер, олардың аудармасы. 2. Тазарту құрылыстарының құрылысы, олардың жұмыс режимі. 3.Арналар мен құбырлардың байланысы. 4. Тазарту қондырғыларын өндіруде қолданылатын материалдардың негізгі қасиеттері мен сипаттамалары. 5. Қондырғылардың түріне және жүргізілетін жұмыстардың сипатына байланысты негізгі еңбек құралдары (құралдар, қосалқы жабдықтар және т.б.).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тазарту құрылыстарының жекелеген тораптарын монтаждау	Машықтар:
		1. Құрастыру сызбаларын оқыңыз. 2. Таңдаңыз Жұмыс құралдары. 3. Тазарту құрылыстарының тораптарын жинауды жүзеге асыру. 4. Қауіпсіз еңбек әдістері мен өндірістік санитарияны сақтау. 5.Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.

		Білімдер:
		1. Тазарту қондырғыларын өндіруде қолданылатын материалдардың негізгі қасиеттері мен сипаттамалары. 2. Қондырғылардың түріне және жүргізілетін жұмыстардың сипатына байланысты негізгі еңбек құралдары (құралдар, қосалқы жабдықтар және т.б.). 3. Металл және полимерлі материалдармен, оның ішінде әртүрлі мөлшердегі және мақсаттағы құбырлармен жұмыс істеудің негізгі әдістері. 4. Тазарту қондырғыларында қолданылатын негізгі аспаптар және олармен жұмыс істеу ережелері. 5. Жобалық құжаттаманың мазмұны.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Күрделілігі жоғары тазарту құрылыстарының тазарту құрылыстары мен коммуникацияларын монтаждауды жүргізу.	Дағды 1: Тазарту құрылыстары мен коммуникацияларын күрделілігі жоғары тазарту құрылыстарын технологиялық монтаждауды орындау	Машықтар:
		1. Тазарту қондырғыларын орнатуға арналған алаңдарды дайындаңыз. 2. Жеке қондырғылардан қондырғыларды орнатуды жүзеге асырыңыз. 3. Тазарту құрылыстарының коммуникацияларын монтаждауды жүзеге асыру. 4. Жұмыстарды жүргізудің қауіпсіз әдістерін сақтау.
		Білімдер:
		1.Тазарту қондырғылары жұмысының негізгі принциптері. 2.Такелаждық жұмыстар. 3. Слесарь дело.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тазарту құрылыстары жабдықтарының жұмыс параметрлерін баптауды жүргізу	Машықтар:
		1. Жабдықтың жұмыс режимін өндірістік қуатқа реттеңіз. 2. Тазартылған сарқынды суларды су объектілеріне ағызу нормативтерін орындау. 3. Профилактикалық және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Жабдықтың технологиялық процесі. 2.Қолданбалы гидравлика негіздері. 3. Слесарь дело.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Технологиялық схема бойынша жобалау параметрлеріне сәйкес жабдыққа қызмет көрсету және реттеу жүргізу	Дағды 1: Жабдықты реттеуді орындау	Машықтар:
		1. Орнатылған жабдықтың жеке тораптарын реттеуді орындаңыз. 2. Белгіленген жобалық параметрлерге сәйкес орнатылған жабдықтың жұмысын реттеуді жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Тазарту қондырғыларында қолданылатын негізгі аспаптар және олармен жұмыс істеу ережелері. 2.Жобалық құжаттаманың мазмұны.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Орындау жабдыққа қызмет көрсету	Машықтар:
		1.Ағынды сулардың жауын-шашынын өңдеңіз. 2.Жабдықтың жұмыс режимін өндірістік қуатқа реттеңіз. 3.Тазартылған сарқынды суларды су объектілеріне ағызу нормативтерін орындау. 4.Профилактикалық және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.

		Білімдер:	
		1. Жабдықтың технологиялық процесі. 2.Қолданбалы гидравлика негіздері. 3. Ағынды сулардың сапа стандарттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау	Дағды 1: Жұмыстарды қауіпсіз әдістермен жүргізу	Машықтар:	
		1.Қауіпсіз әдістермен жұмыс жасаңыз. 2.ҚР аумағында қолданылатын құқықтық нормативтерді, техникалық ережелер мен ережелерді қолдану.	
		Білімдер:	
		1.Қауіпсіз еңбек әдістері 2. Өртке қарсы іс-шаралар. 3. Өндірістік санитария.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
	4	Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі	
16. Кәсіптің карточкасы «Тазарту құрылыстарының операторы»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-035		
Кәсіптің атауы:	Тазарту құрылыстарының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Тазарту құрылыстарының операторы, 1-3 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің қондырғылары мен тазарту құрылыстарын (түрлері бойынша) пайдалануды жедел басқаруды қамтамасыз ету (техникалық қызмет көрсету, жоспарлы-алдын алу жөндеу, ақаулықтарды жою).		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сумен жабдықтау жүйелерінің тазарту құрылыстарын бақылау және оларға қызмет көрсету 2. Су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарын бақылау және оларға қызмет көрсету 3. Ағынды сулардың жауын-шашынын өңдеу бойынша тазарту құрылыстарын бақылау және оларға қызмет көрсету.	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау
Еңбек функциясы 1: Сумен жабдықтау жүйелерінің тазарту құрылыстарын бақылау және оларға қызмет көрсету	Дағды 1: Ауыз суды тазартудың технологиялық регламентін орындау	Машықтар:
		1. Суды тазарту процестерінің мәнін орындаңыз
		Білімдер:
		1.Терминология, негізгі гидравликалық тәуелділіктер, өлшемдер, олардың аудармасы. 2.Ауыз су мен тазартылған ағынды суларды алу үшін қолданылатын негізгі тазарту әдістері мен әдістері. 3. Тазарту құрылыстарының құрылысы, олардың жұмыс режимі. 4.Арналар мен құбырлардың байланысы. 5.Ауыз суды тазарту ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Механизмдердің, агрегаттар мен құрылыстардың жұмыс журналын жүргізу	Машықтар:
		1. Тұнбаның тұнба алаңдары каскадтары бойынша дұрыс таралуын бақылау. 2. Қорғасын су төгетін арықтарды, дренаждарды шөгінділерден тазарту және жазда арамшөптерді жою; қыста мұзды жою. 3. Шикі тұнба мен белсенді тұнбаны жүктеңіз. 4. Метантенкалардағы тұнба деңгейі мен температураны бақылаңыз. 5. Күмбезді кеңістіктегі және газ желісіндегі газ қысымын тұрақты ұстаңыз. 6. Жоғары оператордың басшылығымен құрылыстар мен механизмдерге профилактикалық және ағымдағы жөндеу жүргізу. біліктілік. 7. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 8. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 9. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Тұнба алаңдарының, торлардың және құлыптау құрылғыларының мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Алаңдар мен таратқыш науаларды тазалау кезінде қолданылатын құралдар мен құрылғылар. 3. Жабдықты күтуге қойылатын негізгі талаптар. 4. Мөлшерлеу құрылғыларының, жеткізу және бұру коммуникацияларының жүйелерінің, электр сорғыларының, тұнбаны үрлеу және айдау жөніндегі жабдықтардың құрылғысы. 5. Биофильтрлердегі суды тазарту процесі, қолданылатын сүзгі қабатының фракциясы, сүзгілерді зарядтау кезеңдерінің ауысуы. 6. Жұмыс журналын жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Жабдықтың жұмыс параметрлерін реттеу	Машықтар:
		1. Су сапасының нормативтерін орындау. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерін бақылау. 3. Жабдықтың жұмысын белгіленген өндірістік қуаттарға қайта конфигурациялау.

		Білімдер:
		1.Табиғи, ауыз су және сарқынды су сапасының негізгі көрсеткіштері. 2.Судың негізгі технологиялық қасиеттері және тазарту қондырғылары мен жабдықтарының технологиялық параметрлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарын бақылау және оларға қызмет көрсету	Дағды 1: Ағынды суларды тазартудың технологиялық регламентін орындау	Машықтар:
		1. Ағынды суларды тазартудың технологиялық регламентін орындау. 2.Ағынды суларды тазарту процестерін басқарыңыз. 3.Су объектілеріне Ағынды суларды ағызу процесін басқарыңыз.
		Білімдер:
		1. Ағынды суларды тазарту ережесі. 2. Тазарту қондырғыларының гидравликалық режимі. 3. Ағынды суларды тазарту сапасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ағынды суларды тазарту жабдықтарының жұмыс параметрлерін реттеу.	Машықтар:
		1. Жабдықтың жұмыс режимін өндірістік қуатқа реттеңіз. 2. Тазартылған сарқынды суларды су объектілеріне ағызу нормативтерін орындау. 3. Профилактикалық және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Жабдықтың технологиялық процесі. 2.Қолданбалы гидравлика негіздері. 3. Тазартылған ағынды суларды су объектілеріне ағызудың технологиялық процесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Ағынды сулардың жауын-шашынын өңдеу бойынша тазарту құрылыстарын бақылау және оларға қызмет көрсету.	Дағды 1: Сарқынды сулардың жауын-шашынын өңдеу жөніндегі құрылыстардың жұмыс регламентін орындау.	Машықтар:
		1. Ағынды суларды өңдеуді басқару жүйесінің жұмыс режимдерін қолдау. 2.Процестерді басқару ағынды сулардың жауын-шашынын өңдеу. 3.Су объектілеріне Ағынды суларды ағызу процесін басқарыңыз.
		Білімдер:
		1. Ағынды сулардың жауын-шашынын өңдеу бойынша құрылыстардың жұмыс регламенті. 2. Тазарту қондырғыларының гидравликалық режимі. 3. Ағынды суларды тазарту сапасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жауын-шашын сапасының нормативтерін орындау	Машықтар:
		1.Ағынды сулардың жауын-шашынын өңдеңіз. 2.Жабдықтың жұмыс режимін өндірістік қуатқа реттеңіз. 3.Тазартылған сарқынды суларды су объектілеріне ағызу нормативтерін орындау. 4.Профилактикалық және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Жабдықтың технологиялық процесі. 2.Қолданбалы гидравлика негіздері. 3. Ағынды сулардың жауын-шашынын өңдеу сапасы мен әдісі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Жұмыстарды жүргізу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау	Дағды 1: Жұмыстарды қауіпсіз әдістермен жүргізу.	Машықтар:	
		1.Қауіпсіз әдістермен жұмыс жасаңыз.	
		Білімдер:	
		1.Қауіпсіз еңбек әдістері 2. Өртке қарсы іс-шаралар. 3. Өндірістік санитария.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Тордағы Оператор	
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор	
	3	Тұндырғыштардағы Оператор	
	3	Аэротенктердегі Оператор	
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы	
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор	
	3	Сүзгілердегі Оператор	
	3	Суару және сүзу алаңының операторы	
	3	Биофильтрлердегі Оператор	
	3	Эмшерлердегі Оператор	
	3	Метантенкалардағы Оператор	
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы	
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы	
	3	Арнайы су тазарту операторы	
	3	Су жинау құрылыстарының операторы	
	3	Хлоратор қондырғысының операторы	
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы	
	4	Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі	
17. Кәсіптің карточкасы «Тордағы Оператор»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-031		
Кәсіптің атауы:	Тордағы Оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Тордағы Оператор, 1-3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Коммуналдық су бұру жүйелеріндегі торлардағы Ағынды суларды тазарту	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Торлардағы негізгі және қосалқы жабдыққа қызмет көрсету 2. Механикалық тырмаларға, торларға, электр қозғалтқыштарына, ұсатқыштарға және басқа механизмдерге қызмет көрсету 3. Тордағы автоматты құрылғылар кешеніне қызмет көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Торлардағы негізгі және қосалқы жабдыққа қызмет көрсету	Дағды 1: Тор жабдығының жұмысын тексеру	Машықтар:
		1. Торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарының техникалық жай-күйін диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Сыртқы тексеру кезінде торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарының ақауларын анықтаңыз. 3. Тордан қоқыстарды қолмен алып тастаңыз тырма. 4. Техникалық және есептік құжаттаманы ресімдеу. 5. Санитарлық талаптарға, еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі талаптарына сәйкес жұмыс орнының, негізгі және қосалқы торлардың жай-күйін сақтау. 6. Қоқыстарды ұсатқышқа тасымалдаңыз және оларды ұсақтаңыз.
		Білімдер:
		1. Қызмет көрсетілетін негізгі, қосалқы тор жабдығының құрылысы мен пайдалану ережесі 2. Торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарының ақауларының түрлері және оларды жою тәсілдері 3. Ұйымның ішкі еңбек тәртібінің ережелері 4. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары 5. Торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарына техникалық қызмет көрсету кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Торды ағымдағы және профилактикалық жөндеуге қатысу	Машықтар:
		1. Жөндеу жұмыстарының уақыты мен реттілігін анықтаңыз. 2. Ағымдағы және профилактикалық жөндеу жүргізу кезінде құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану. 3. Қолданыстағы регламенттерге сәйкес жөндеу және Баптау операцияларын орындау кезектілігін сақтау. 4. Өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің, еңбекті қорғаудың және экологиялық қауіпсіздіктің санитарлық нормалары мен талаптарын ескере отырып, жөндеу және баптау жұмыстарына қатысу.
		Білімдер:
		1. Тораптардың тораптары мен жабдық элементтерінің конструктивтік ерекшеліктері 2. Торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарында профилактикалық жұмыстарды жүргізу мерзімдері 3. Торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарын жөндеу және баптау кезіндегі жұмыс тәсілдері мен әдістері 4. Жөндеу жүргізілгеннен кейін негізгі және қосалқы жабдықты іске қосу жөніндегі нұсқаулықтар 5. Слесарлық істің негіздері

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Механикалық тырмаларға, торларға, электр қозғалтқыштарына, ұсатқыштарға және басқа механизмдерге қызмет көрсету	Дағды 1: Механикалық тырмалардың, торлардың, электр қозғалтқыштардың, ұсатқыштардың және басқа механизмдердің жұмыс қабілеттілігін тексеру	Машықтар:
		1. Техникалық қызмет көрсету механикалық тырма. 2. Торларға қызмет көрсету. 3. Электр қозғалтқыштарына қызмет көрсету. 4. Ұнтақтағыштарға қызмет етіңіз. 5. Сыртқы тексеру кезінде торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарының ақауларын анықтаңыз. 6. Техникалық және есептік құжаттаманы ресімдеу. 7. Санитарлық талаптарға, еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі талаптарына сәйкес жұмыс орнының, торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарының жай-күйін сақтау.
		Білімдер:
		1. Сарқынды суларды механикалық тазартудың қызмет көрсетілетін негізгі, қосалқы жабдығының құрылысы мен пайдалану ережесі. 2. Механикалық тырманың құрылғысы және жұмыс принципі. 3. Тор құрылғысы. 4. Ұсатқыштар мен басқа механизмдер мен құрылғылардың құрылысы. 5. Арналар мен құбырлардың байланыс схемалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Механикалық тырмаларға, торларға, электр қозғалтқыштарына, ұсатқыштарға және басқа механизмдерге техникалық қызмет көрсету және жөндеуге қатысу	Машықтар:
		1. Ағынды суларды механикалық тазарту жабдықтарының тораптары мен элементтерінің жұмысын талдау. 2. Ағымдағы және профилактикалық жөндеу жүргізу кезінде құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану. 3. Қолданыстағы регламенттерге сәйкес жөндеу және Баптау операцияларын орындау кезектілігін сақтау. 4. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын іске қосуға және/немесе тоқтатуға жай-күйі мен дайындығын бағалау. 5. Техникалық және есептік құжаттаманы ресімдеу. 6. Өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің, еңбекті қорғаудың және экологиялық қауіпсіздіктің санитарлық нормалары мен талаптарын ескере отырып, жөндеу және баптау жұмыстарын жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Ағынды суларды механикалық тазарту қондырғылары мен жабдықтарының құрылымдық ерекшеліктері. 2. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарында профилактикалық жұмыстарды жүргізу мерзімдері. 3. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын жөндеу және баптау кезіндегі жұмыс әдістері мен әдістері. 4. Жөндеуден кейін негізгі және қосалқы жабдықты іске қосу жөніндегі Нұсқаулық. 5. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын пайдалану ережелері. 6. Слесарлық істің негіздері. 7. Сарқынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын жөндеу және баптау кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3:		

Тордағы автоматты құрылғылар кешеніне қызмет көрсету	Дағды 1: Төменгі разряд операторларының жұмысына басшылық жасау	Машықтар:
		1. Барлық қызмет көрсетілетін жабдықтардың апатсыз және үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 2. Сыртқы тексеру кезінде торлардың негізгі және қосалқы жабдықтарының ақауларын анықтаңыз. 3. Органикалық және минералды тектес ірі ластаушы заттардың тор элементтерінен қолмен алып тастаңыз. 4. Техникалық және есептік құжаттаманы ресімдеу. 5. Органикалық және минералды шыққан ластаушы заттарды ұсақтаудың, жуудың және сусыздандырудың Белгіленген технологиялық процесін бақылауды жүргізу. 6. Жұмыс орнын тазалауды, пайдаланылатын торларды, құрал-саймандар мен құрылғыларды дезинфекциялауды жүргізу. 7. Қабылданған шешімдердің нәтижелерін талдау және болжау.
		Білімдер:
		1. Органикалық және минералды шыққан ірі ластаушы заттарды ағынды сулардан алуға арналған торлардың конструкциялары мен жұмыс принципі. 2. Органикалық және минералды шыққан ірі ластаушы заттарды өңдеу технологиялары. 3. Органикалық және минералды тектес ірі ластаушы заттарды сарқынды сулардан алуға арналған торларды пайдалану қағидалары. 4. Жұмыс жүргізу кезінде жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Профилактикалық және ағымдағы жөндеуді жүзеге асыру, Жабдықтың ақауларын жою	Машықтар:
		1. Ағынды суларды механикалық тазарту жабдықтарының тораптары мен элементтерінің жұмысын талдау. 2. Ағымдағы және профилактикалық жөндеу жүргізу кезінде құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану. 3. Қолданыстағы регламенттерге сәйкес жөндеу және Баптау операцияларын орындау кезектілігін сақтау. 4. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын іске қосуға және/немесе тоқтатуға жай-күйі мен дайындығын бағалау. 5. Техникалық және есептік құжаттаманы ресімдеу. 6. Өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің, еңбекті қорғаудың және экологиялық қауіпсіздіктің санитарлық нормалары мен талаптарын ескере отырып, жөндеу және баптау жұмыстарын жүзеге асыру.

		Білімдер:
		1. Ағынды суларды механикалық тазарту қондырғылары мен жабдықтарының құрылымдық ерекшеліктері. 2. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарында профилактикалық жұмыстарды жүргізу мерзімдері. 3. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын жөндеу және баптау кезіндегі жұмыс әдістері мен әдістері. 4. Жөндеуден кейін негізгі және қосалқы жабдықты іске қосу жөніндегі Нұсқаулық. 5. Ағынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын пайдалану ережелері. 6. Слесарь дело. 7. Сарқынды суларды механикалық тазартудың негізгі және қосалқы жабдықтарын жөндеу және баптау кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы
18. Кәсіптің карточкасы «Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор»:		
Топтың коды:	8189-0	
Қызмет атауының коды:	8189-0-030	
Кәсіптің атауы:	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор, 2-3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Коммуналдық су бұру жүйелеріндегі құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Ағынды суларды тазарту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қуаттылығы тәулігіне 500 мың м3 дейін құм ұстағыштар мен май ұстағыштарға қызмет көрсету 2. Қуаттылығы тәулігіне 500 мың м3 астам құм ұстағыштар мен май ұстағыштарға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қуаттылығы тәулігіне 500 мың м3 дейін құм ұстағыштар мен май ұстағыштарға қызмет көрсету	Дағды 1: Құм мен майды кетіру механизмдеріне техникалық қызмет көрсету	Машықтар:	
		1. Құмды кетіру механизмдерін іске қосыңыз және тоқтатыңыз. 2. Құм қақпағындағы құмның мөлшерін бақылау және құмды айдау ұзақтығын анықтау. 3. Құм алаңдарына құмның түсуін бақылау. 4. Алаңдардан ағартатын суды кетіру үшін құрылғылардағы қақпалардың орналасуын реттеңіз. 5. Түсірілетін құмды өлшеу. 6. Орташа сынама алу. 7. Құбырлар мен гидроэлеватордың бітелуін жою. 8. Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 9. Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардың жұмыс журналын жүргізіңіз.	
		Білімдер:	
		1. Қызмет көрсетілетін тазарту құрылыстарының, құбырлар мен науалардың коммуникацияларының мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Құм тұзақтары мен май тұзақтарын ағымдағы және профилактикалық жөндеуді орындау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: сарқынды сулардан минералды ластануларды ұстау және жоюдың технологиялық процесі	Машықтар:
		1. Құрал мен құрылғыларды жарамды күйде ұстаңыз. 2. Түйіндер мен құм ұстағыш элементтерінің пайдалану көрсеткіштерін талдау. 3. Сепарациялау, сусыздандыру және құм тұзағынан минералды ластануды кетіру үшін құм тұзақтарының тораптары мен элементтері жұмысының технологиялық режимдерін сақтауды қамтамасыз ету. 4. Құм тұзағындағы Ағынды суларды аэрациялаудың технологиялық режимін сақтау. 5. Еңбек әрекеттерін орындау кезінде қауіпсіз еңбек әдістері мен әдістерін қолданыңыз. 6. Құбырлар мен гидроэлеваторларда бітелу ықтималдығын бағалау. 7. Бақылау-өлшеу аспаптары мен жеке қорғану құралдарын қолдану. 8. Ауысым жұмысының жедел журналын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Ағынды сулардан минералды ластануды кетіру үшін құм ұстағыштардың дизайны мен жұмыс принципі. 2. Ағынды сулардан минералды ластаушы заттарды бөлу, сусыздандыру және жою технологиялары. 3. Ағынды сулардан минералды ластануды кетіру бойынша құм ұстағыштарды пайдалану ережелері. 4. Жұмыс жүргізу кезінде жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі. 5. Құм тұзақтарында жұмыс істеу кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Қуаттылығы тәулігіне 500 мың м3 астам құм ұстағыштар мен май ұстағыштарға қызмет көрсету	Дағды 1: Құм тұзақтарының жұмыс режимдерін белгілеу, су, ауа беру, құм пульпасын айдау	Машықтар:
		1. Сорғы қондырғыларына қызмет көрсету. 2. Гидроэлеваторларға қызмет көрсету. 3. Жоғары қысымды сорғыларға қызмет көрсету. 4. Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштеріне сәйкес жұмыстың есебін жүргізу. 5. Жабдықты профилактикалық және ағымдағы жөндеуді жүзеге асыру. 6. Төменгі разряд операторларын басқарыңыз.
		Білімдер:
		1. Әр түрлі құм ұстағыш жүйелерін, гидроэлеваторларды, сорғыларды, бақылау-өлшеу аспаптарын, құбырлардың коммуникацияларын орнату. 2. Ағынды суларды тазарту технологиясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Ағынды сулардан минералды ластануларды ұстау және жоюдың технологиялық процесін жүргізу	Машықтар:
		1. Құрал мен құрылғыларды жарамды күйде ұстаңыз. 2. Түйіндер мен құм ұстағыш элементтерінің пайдалану көрсеткіштерін талдау. 3. Сепарациялау, сусыздандыру және құм тұзағынан минералды ластануды кетіру үшін құм тұзақтарының тораптары мен элементтері жұмысының технологиялық режимдерін сақтауды қамтамасыз ету. 4. Құм тұзағындағы Ағынды суларды аэрациялаудың технологиялық режимін сақтау. 5. Еңбек әрекеттерін орындау кезінде қауіпсіз еңбек әдістері мен әдістерін қолданыңыз. 6. Құбырлар мен гидроэлеваторларда бітелу ықтималдығын бағалау. 7. Бақылау-өлшеу аспаптары мен жеке қорғану құралдарын қолдану. 8. Ауысым жұмысының жедел журналын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Ағынды сулардан минералды ластануды кетіру үшін құм ұстағыштардың дизайны мен жұмыс принципі. 2. Ағынды сулардан минералды ластаушы заттарды бөлу, сусыздандыру және жою технологиялары. 3. Ағынды сулардан минералды ластануды кетіру бойынша құм ұстағыштарды пайдалану ережелері. 4. Жұмыс жүргізу кезінде жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі. 5. Құм тұзақтарында жұмыс істеу кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Ағынды сулардан минералды ластануларды ұстау және жоюдың технологиялық процесін жүргізу	Машықтар:
		1. Құрал мен құрылғыларды жарамды күйде ұстаңыз. 2. Әрі қарай өңдеу үшін майдың және майдың ластануының және тазартылған судың жиналу динамикасын талдаңыз. 3. Май ұстағыштың сақтау резервуарында май мен май қоспаларын жинау режимін сақтау. 4. Май тұзағының түйіндері мен элементтерінің жұмыс режимін реттеңіз. 5. Еңбек әрекеттерін орындау кезінде қауіпсіз еңбек әдістері мен әдістерін қолданыңыз. 6. Ауысым жұмысының жедел журналын жүргізу.
		Білімдер:
		1. Ағынды сулардан май мен май қоспаларын кетіру үшін май ұстағыштардың дизайны мен жұмыс принципі. 2. Гидрофобты заттарды флотациялау технологиялары, дренаждық жүйелердің ағынды суларында. 3. Ағынды сулардан май мен май қоспаларын кетіру үшін май ұстағыштарды пайдалану ережелері. 4. Жұмыс жүргізу кезінде жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі. 5. Жир тұзақтарында жұмыс істеу кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы

19. Кәсіптің карточкасы «Тұндырғыштардағы Оператор»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-029		
Кәсіптің атауы:	Тұндырғыштардағы Оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Тұндырғыштардағы Оператор, 2-5 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Су бұру жүйелерінде Ағынды суларды тазартудың технологиялық процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына қызмет көрсету 2. Тұндырғыштардағы Ағынды суларды тазарту	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына қызмет көрсету			

	Дағды 1: Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының техникалық жай күйін тексеру	Машықтар:
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және тұндырғыштар агрегаттарының техникалық жай-күйін диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, тұндырғыштардың механикалық тораптары мен агрегаттарының ақауларын сыртқы тексеру кезінде анықтау. 3. Қолданыстағы нұсқаулықтарға сәйкес технологиялық жабдықтар мен инженерлік коммуникацияларды тексеру және тексеру кезектілігін сақтау. 4. Өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің, еңбекті қорғаудың және экологиялық қауіпсіздіктің санитарлық нормалары мен талаптарын ескере отырып, жұмыс орнын тазалауды және дезинфекциялауды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және тұндырғыштардың агрегаттарының құрылысы. 2. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету ережелері. 3. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының ақауларының түрлері және оларды жою тәсілдері. 4. Ұйымның ішкі еңбек тәртібі ережелері. 5. Жеке қорғану құралдарын қолдану қағидалары 6. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының жұмысқа қабілеттілігін қамтамасыз ету бойынша жөндеу және баптау жұмыстарын орындау	Машықтар:
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және тұндырғыштардың агрегаттарының құрылысы. 2. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету ережелері. 3. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының ақауларының түрлері және оларды жою тәсілдері. 4. Ұйымның ішкі еңбек тәртібі ережелері. 5. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері. 6. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.

		Білімдер:
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және тұндырғыштар агрегаттарының конструктивтік ерекшеліктері. 2. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларында профилактикалық жұмыстарды жүргізу мерзімдері. 3. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын жөндеу және баптау кезіндегі Жұмыстың қауіпсіз әдістері мен әдістері. 4.Жөндеу жүргізілгеннен кейін тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын іске қосу жөніндегі Нұсқаулық. 5.Жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі. 6.Тұндырғыштарда жөндеу және жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шаралар тізбесі. 7.Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау	Машықтар:
		1. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларында жалпы құрылыс жұмыстарын жүргізу. 2. Еңбек әрекеттерін орындау кезінде қауіпсіз жұмыс әдістері мен әдістерін қолданыңыз. 3. Қолданыстағы нұсқауларға сәйкес операциялардың реттілігін сақтаңыз. 4. Жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз. 5. Жұмыс орнында жарақат алған кезде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету.
		Білімдер:
		1. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау ерекшеліктері. 2. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау жөніндегі жұмыстардың номенклатурасы. 3. Өрт сөндіру жүйелерінің жұмысқа қабілеттілігін тексеру ережесі. 4. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларында жалпы құрылыс жұмыстарын жүргізу технологиясы. 5. Жұмыс орнында жарақат алған кезде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шаралар тізбесі. 6. Тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау кезіндегі еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Тұндырғыштардағы Ағынды суларды тазарту		

	Дағды 1: Бастапқы тұндырғыштардағы сарқынды суларды алдын ала тазартуды қамтамасыз ету	Машықтар:
		1. Бастапқы тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының жұмысын оларды пайдалану ережелеріне сәйкес Басқару. 2. Тұнбаның жиналуының белгіленген деңгейін және оны жою режимін анықтаңыз. 3. Қолданыстағы нұсқауларға сәйкес операциялардың реттілігін сақтаңыз. 4. Ағынды сулардың бастапқы тұндырғыштарының технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының жұмыс режимін кіретін ағынды сұйықтықтың көлемі мен құрамына қарай өзгерту. 5. Құралды, құрылғыларды және жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз.
		Білімдер:
		1. Бастапқы тұндырғыштардың сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптарының, агрегаттарының және инженерлік коммуникацияларының мақсаты, принциптері мен жұмыс режимі. 2. Жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі. 3. Бастапқы тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын пайдалану кезіндегі қауіпсіз еңбек әдістері мен әдістері. 4. Бастапқы тұндырғыштардағы сарқынды суларды тазартудың технологиялық карталары мен регламенттері. 5. Бастапқы тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын пайдалану кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Екінші тұндырғыштарда белсенді тұнба мен суды бөлудің технологиялық процесін жүргізу	Машықтар:
		1. Екінші тұндырғышқа кіретін ағынды сұйықтықтың гидродинамикалық ағынын басқарыңыз. 2. Екінші сорғыдағы ағынды сұйықтықта болатын процестерді бақылау және талдау. 3. Екінші тұндырғыштың түбіндегі артық тұнбаның тығыздалған қабатының биіктігін анықтау үшін Бақылау-өлшеу аспаптары мен эрлифтілерді пайдалану. 4. Қайталама тұндырғыштан белсенді тұнбаны қайта өңдеу және шығару уақытын анықтаңыз. 5. Екінші тұндырғыштардағы ағынды сұйықтықты тазартудың технологиялық процесін сақтау үшін құралдар мен құрылғыларды қолданыңыз.

		Білімдер:
		1. Сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың, агрегаттардың және екінші тұндырғыштардың инженерлік коммуникацияларының мақсаты, принциптері мен жұмыс режимі. 2. Екінші тұндырғыштардағы ағынды сұйықтықты тазартудың технологиялық регламенті. 3. Екінші тұндырғыштардағы ағынды сұйықтықты тазартудың технологиялық процесінің параметрлерін анықтау үшін қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптары мен эрлифттердің жұмыс істеу принципі мен пайдалану ережесі. 4. Екінші тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын пайдалану кезіндегі қауіпсіз еңбек әдістері мен әдістері. 5. Екінші тұндырғыштардың технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын пайдалану кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
20. Кәсіптің карточкасы «Аэротенктердегі Оператор»:		
Топтың коды:	8189-0	
Қызмет атауының коды:	8189-0-025	
Кәсіптің атауы:	Аэротенктердегі Оператор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Аэротенктердегі Оператор, 2-4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Су бұру жүйелерінде Ағынды суларды тазартудың технологиялық процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларына қызмет көрсету	Дағды 1: Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының техникалық жай күйін тексеру	Машықтар:	
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және аэротенк агрегаттарының техникалық жай-күйін диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Сыртқы тексеру кезінде құбырлардың, сыйымдылық құрылыстардың, механикалық тораптардың және аэротенк агрегаттарының ақауларын анықтау. 3. Қолданыстағы нұсқаулықтарға сәйкес технологиялық жабдықтар мен инженерлік коммуникацияларды тексеру және тексеру кезектілігін сақтау. 4. Өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің, еңбекті қорғаудың және экологиялық қауіпсіздіктің санитарлық нормалары мен талаптарын ескере отырып, жұмыс орнын тазалауды және дезинфекциялауды жүзеге асыру.	
		Білімдер:	
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және аэротенктердің агрегаттарының құрылысы. 2. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету ережесі. 3. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының ақауларының түрлері және оларды жою тәсілдері. 4. Ұйымның ішкі еңбек тәртібі ережелері. 5. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері. 6. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының жұмысқа қабілеттілігін қамтамасыз ету бойынша жөндеу және баптау жұмыстарын орындау	Машықтар:
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және аэротенктердің агрегаттарының құрылысы. 2. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету ережесі. 3. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының ақауларының түрлері және оларды жою тәсілдері. 4. Ұйымның ішкі еңбек тәртібі ережелері. 5. Жеке қорғаныс құралдарын қолдану ережелері. 6. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
		Білімдер:
		1. Құбырлардың, сыйымдылық құрылыстарының, механикалық тораптардың және аэротенктердің агрегаттарының конструктивтік ерекшеліктері. 2. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларында профилактикалық жұмыстарды жүргізу мерзімдері. 3. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен коммуникацияларын жөндеу және баптау кезіндегі Жұмыстың қауіпсіз тәсілдері мен әдістері. 4. Жөндеу жүргізілгеннен кейін аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын іске қосу жөніндегі Нұсқаулық. 5. Жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі. 6. Аэротенктерге жөндеу және жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шаралар тізбесі. 7. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларына техникалық қызмет көрсету кезінде санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау	Машықтар:
		1. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларында жалпы құрылыс жұмыстарын жүргізу. 2. Еңбек әрекеттерін орындау кезінде қауіпсіз жұмыс әдістері мен әдістерін қолданыңыз. 3. Қолданыстағы нұсқауларға сәйкес операциялардың реттілігін сақтаңыз. 4. Жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз. 5. Жұмыс орнында жарақат алған кезде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету.

		Білімдер:
		1. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау ерекшеліктері. 2. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау жөніндегі жұмыстардың номенклатурасы. 3. Өрт сөндіру жүйелерінің жұмысқа қабілеттілігін тексеру ережесі. 4. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларында жалпы құрылыс жұмыстарын жүргізу технологиясы. 5. Жұмыс орнында жарақат алған кезде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шаралар тізбесі. 6. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын қысқы пайдалану жағдайларына дайындау кезіндегі еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Аэротенктердегі органикалық ластанудан Ағынды суларды тазартудың технологиялық процесінің параметрлерін реттеу	Машықтар:
		1. Газ құбырларының, ауа құбырларының және аэротенктердің реттеуші механизмдерінің жекелеген учаскелерін басқару. 2. Аэротенктердің жұмыс режимін бақылайтын Бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалану. 3. Технологиялық регламентте белгіленген аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының жұмыс параметрлерінің ауытқу себептерін анықтау және жою. 4. Белсенді шламды қалпына келтіру және оның қорларын жинақтау процесін бақылау. 5. Ластану дәрежесіне байланысты белсенді тұнба мен ағынды сұйықтықтың арақатынасын реттеңіз.
		Білімдер:
		1. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларының мақсаты мен жұмыс режимі. 2. Аэротенктердің бақылау-өлшеу аспаптарының жұмыс принциптері. 3. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын пайдалану кезіндегі қауіпсіз еңбек әдістері мен әдістері. 4. Ағынды сұйықтықты органикалық ластанудан тазартудың технологиялық регламенті. 5. Аэробты және анаэробты аэротенкадағы ағынды сұйықтықты тазарту әдістері. 6. Аэротенктердің технологиялық жабдықтары мен инженерлік коммуникацияларын пайдалану кезіндегі санитарлық нормалар мен ережелердің, еңбекті қорғаудың, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігінің талаптары. 7. Жеке қорғану құралдарын, айлабұйымдары мен құралдарын қолдану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы

21. Кәсіптің карточкасы «Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-042		
Кәсіптің атауы:	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы, 1-2 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің тазарту құрылыстарын пайдалану	Біліктілік: Тазарту құрылыстарының операторы
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстарға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстарға қызмет көрсету			

	Дағды 1: Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстарға қызмет көрсету	Машықтар:
		1.Су құбыры ысырмаларын, қалқандарды, су тығындарын және басқа да бекіту құрылғыларын жөндеу кезінде қосалқы және қарапайым слесарлық жұмыстарды орындау. 2. Резервуарлардағы шөгінділерді брандспойтпен жуып, қырғыштармен алып тастаңыз. 3. Тұнба мен ағынды суларды соруға арналған сорғыларға қызмет етіңіз. 4. Өшіру жұмыстан сорғылар. 5. Ысырмаларды, қалқандарды және басқа жабдықтарды жөндеу кезінде қарапайым слесарлық жұмыстарды орындау.
		Білімдер:
		1.Тұндырғыштардан тұнба алаңдары мен суағарларға тұнбаны ағызу схемасы. 2. Брандспойтты пайдалану ережелері. 3. Дренаж схемасы. 4. Көлденең тұндырғыштардың, тазартылған су тұндырғыштарының, тұндырғыш резервуарлардың, тұнбаны айдау жөніндегі сорғы қондырғыларының және жуу суларының құрылғысы. 5. Сүзгі құрылғысы. 6. Өрт-шаруашылық құбырларын ауыстыру схемасы. 7. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жедел құжаттаманы жүргізу	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1.Тұндырғыштардан тұнба алаңдары мен суағарларға тұнбаны ағызу схемасы. 2. Брандспойтты пайдалану ережелері. 3. Дренаж схемасы. 4. Көлденең тұндырғыштардың, тазартылған су тұндырғыштарының, тұндырғыш резервуарлардың, тұнбаны айдау жөніндегі сорғы қондырғыларының және жуу суларының құрылғысы. 5. Сүзгі құрылғысы. 6. Өрт-шаруашылық құбырларын ауыстыру схемасы. 7. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор

	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы

22. Кәсіптің карточкасы «Балшық алаңдарындағы Оператор»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-027		
Кәсіптің атауы:	Балшық алаңдарындағы Оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Балшық алаңдарындағы Оператор, 1-3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Балшық алаңдарында жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Балшық алаңдарында жұмыстарды орындау			

	Дағды 1: Жылу желілерінің жабдықтарын жөндеу жұмыстарына дайындық	Машықтар:
		1.Алаңда тұнбаның таралуын реттеу, роликтерді бақылау. 2. Тұнба алаңдары мен тарату науаларына ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргізу. 3. Алаңдардың біркелкі жүктемесін, олардың кезектесуін және алаңдардан кептірілген шөгінділерді жинауды қадағалаңыз. 4. Балшық алаңдарын немесе балшық тоғандарын айналып өту. 5. Тұнбаның каскадтар бойынша біркелкі таралуын бақылау және реттеу сүзгі қабатының түсуі. 6. Су төгетін арықтарды, дренаждарды және жер реттелетін арықтарды шөгінділерден тазарту және жазғы уақытта алаңдардың жер роликтерінен арамшөптерді жою, қыста мұзды жою. 7. Алаңда берілген жүктемелерді сақтау. 8. Коммуникацияларды профилактикалық жөндеу. 9. Тұнбаны айдау сорғы станцияларының жұмысын бақылау. 10. Кептірілген шламды механикаландырылған тазалау және оны тасымалдау.
		Білімдер:
		1.Балшық алаңдарының мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Алаңдар мен таратқыш науаларды тазалау кезінде қолданылатын құралдар мен құралдар. 3. Тұнба алаңдарын, тұнба тоғандарын табиғи кептіру құрылыстарының құрылысы мен мақсаты. 4. Ағынды сулардың шөгінділерін табиғи түрде кептіру әдістері. 5. Жөндеу жұмыстарын жүргізу ережелері. 6. Құбырлардың схемасы, оларды ауыстыру; тұнбаны жинау және оны тасымалдау механизмдері. 7. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жедел құжаттаманы жүргізу	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Тордағы Оператор	
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор	
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор	
	3	Аэротенктердегі Оператор	
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы	
	3	Сүзгілердегі Оператор	
	3	Суару және сүзу алаңының операторы	
	3	Биофильтрлердегі Оператор	
	3	Эмшерлердегі Оператор	
	3	Метантенкалардағы Оператор	
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы	
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы	
	3	Арнайы су тазарту операторы	
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы	
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы	
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы	
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы	
	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
23. Кәсіптің карточкасы «Сүзгілердегі Оператор»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-032		
Кәсіптің атауы:	Сүзгілердегі Оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Сүзгілердегі Оператор, 1-4 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сүзгілерге қызмет көрсету және реттеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сүзгілерге қызмет көрсету және реттеу			

	Дағды 1: Сүзгілерге қызмет көрсету және реттеу	Машықтар:
		1. Тиеу материалдарын жуу және сұрыптау. 2. Торлар мен торларды, тазарту құрылыстарының беттерін, арналарды, камераларды, құдықтарды тазалау, тазалау өнімдерін шығару. 3. Үй-жайларда және тазарту құрылыстарында санитария және гигиена ережелерін сақтау. 4. Су құбырын тазарту құрылыстарын жуу және тазалау сапасын бақылау. 5. Санитарлық өңдеуге арналған құрылыстарды өшіру, содан кейін жұмысқа қосу. 6. Сүзгілерді, контактілі жарықтандырғыштарды технологиялық жуу. 7. Тұндырғыштардан шөгінділерді босатпай және ілінген тұнбасы бар ағартқыштардан шығару. 8. Профилактикалық және авариялық жөндеу үшін тазарту құрылыстарының топтарын өшіру. 9. Тазарту құрылыстарының технологиялық және қосалқы жабдықтарының жұмысын бақылау, берілген режимнен ауытқуларды анықтау. 10. Берілген режим бойынша технологиялық және қосалқы жабдықтардың жұмысын реттеу және есепке алу. 11. Тазарту құрылыстарының жұмысын автоматты реттеу. 12. Мемлекеттік стандартқа сәйкес суды жуу сапасын қамтамасыз ету. 13. Құрылыстарды технологиялық және санитарлық өңдеу, профилактикалық және авариялық жөндеу сапасын бақылау.
		Білімдер:
		1. Тазарту құрылыстарының мақсаты мен негізгі элементтері. 2. Судың қасиеттері мен сапасы. 3. Құрылыстарды санитарлық тазарту ережелері. 4. Тазарту құрылыстары мен оларды қосатын коммуникациялардың құрылысы. 5. Тазарту құрылыстарын техникалық пайдалану қағидалары. 6. Құрылыстардағы суды өңдеу режимдері, тазарту құрылыстарының жұмысын есепке алу жүйесі және белгіленген құжаттаманы жүргізу ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жедел құжаттаманы жүргізу	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1.Тазарту құрылыстарының мақсаты мен негізгі элементтері. 2. Судың қасиеттері мен сапасы. 3. Құрылыстарды санитарлық тазарту ережелері. 4. Тазарту құрылыстары мен оларды қосатын коммуникациялардың құрылысы. 5. Тазарту құрылыстарын техникалық пайдалану қағидалары. 6. Құрылыстардағы суды өңдеу режимдері, тазарту құрылыстарының жұмысын есепке алу жүйесі және белгіленген құжаттаманы жүргізу ережесі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Тордағы Оператор	
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор	
	3	Тұндырғыштардағы Оператор	
	3	Аэротенктердегі Оператор	
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы	
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы	
	3	Суару және сүзу алаңының операторы	
	3	Биофильтрлердегі Оператор	
	3	Эмшерлердегі Оператор	
	3	Метантенкалардағы Оператор	
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы	
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы	
	3	Арнайы су тазарту операторы	
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы	
	3	Хлоратор қондырғысының операторы	
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы	
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы	
	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
24. Кәсіптің карточкасы «Суару және сүзу алаңының операторы»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-040		
Кәсіптің атауы:	Суару және сүзу алаңының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Суару және сүзу алқаптарының операторы, 1-2 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Суару және сүзу алқаптарын күтіп ұстау және айналып өту	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Суару және сүзу			

алқаптарын күтіп ұстау және айналып өту	Дағды 1: Тәулігіне 30 мың текше метрге дейінгі құрылыстарды суару және сүзу алаңдарына қызмет көрсету және айналып өту	Машықтар:
		1.Учаске аумағында күнделікті сұйықтықты біркелкі таратыңыз. 2. Илонакаттар мен шөптерден дренаждық арналарды, дренаж сағаларын және жер реттелетін арықтарды тазарту, суармалы жерлерге берілген жүктемені сақтау. 3. Құрылыстарға профилактикалық және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу. 4. Техникалық құрылыстардың жарамды жай-күйіне бақылау жүргізу.
		Білімдер:
		1. Суару және сүзу алаңдары құрылыстарының мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Суды тазартудың топырақ әдісі. 3. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тәулігіне 30 мың текше метрден асатын құрылыстарды суару және сүзу алаңдарына қызмет көрсету және айналып өту	Машықтар:
		1. Агрономның тапсырмалары бойынша ауыл шаруашылығы дақылдарына арналған алаңдарға қызмет көрсету. 2. Суармалы учаскелер мен құрылыстардың жай-күйін бақылау. 3. Алаңдарды қысқы және жазғы суаруға уақтылы дайындау.
		Білімдер:
		1. Сүзу және суару алаңдары құрылыстарының құрылысы. 2. Суару алқаптарының орналасуы және суару жүйесінің таралуы. 3. Агротехника және Биохимия негіздері. 4. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы

	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
25. Кәсіптің карточкасы «Биофильтрлердегі Оператор»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-026		
Кәсіптің атауы:	Биофильтрлердегі Оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Биофильтрлердегі Оператор, 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сүзгілерге қызмет көрсету және реттеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сүзгілерге қызмет көрсету және реттеу	Дағды 1: Биофильтрлерге қызмет көрсету	Машықтар:	
		1. Биофильтрлер бөлімдеріне қызмет етіңіз және олардың бетіне судың біркелкі таралуын қадағалаңыз. 2. Тарату құрылғыларын тазалаңыз: спринклер және реактивті спринклерлер. 3. Дозалау құрылғыларын баптау және зарядтау және сүзгілерді зарядтау кезеңдерін ауыстыру. 4. Сүзгіге ауа беруді тексеріңіз. 5. Сүзгілердің беттерін жүзу қажеттілігі бойынша жою; сүзгі қабатын шаншу: қиыршық тастар, Домна шлактары.	
		Білімдер:	
		1. Биофильтрлер бөлімдеріне қызмет етіңіз және олардың бетіне судың біркелкі таралуын қадағалаңыз. 2. Тарату құрылғыларын тазалаңыз: спринклер және реактивті спринклерлер. 3. Дозалау құрылғыларын баптау және зарядтау және сүзгілерді зарядтау кезеңдерін ауыстыру. 4. Сүзгіге ауа беруді тексеріңіз. 5. Сүзгілердің беттерін жүзу қажеттілігі бойынша жою; сүзгі қабатын шаншу: қиыршық тастар, Домна шлактары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Құрылыстарды пайдалану журналын жүргізу	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Биофильтрлердің мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Биофильтрлердегі суды тазарту процесі. 3. Сүзгі қабаты үшін қиыршық тас пен Домна қожының түйіршіктерінің рұқсат етілген өлшемдері, сүзгілерді зарядтау кезеңдері. 4. Құрылыстарды пайдалану журналын жүргізу ережесі. 5. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы
26. Кәсіптің карточкасы «Эмшерлердегі Оператор»:		
Топтың коды:	8189-0	
Қызмет атауының коды:	8189-0-033	
Кәсіптің атауы:	Эмшерлердегі Оператор	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Эмшерлердегі Оператор, 2 разряд	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Екі деңгейлі тұндырғыштарға (эмшерлерге)қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Екі деңгейлі тұндырғыштарға (эмшерлерге)қызмет көрсету	Дағды 1: Эмшерлерге қызмет көрсету	Машықтар:	
		1. Сұйықтықты эмшерге жіберіп, оны шығарыңыз. 2. Жауын-шашынның ашыту барысын бақылаңыз. 3.Ірі қоқыстардан шұңқырлар мен саңылауларды үнемі тазалап отырыңыз. 4. Құрама арықтардағы сұйықтықтың ағару дәрежесін бақылауды жүргізу. 5. Тұнбаны өлшеу және сынама алу. 6. Құрылыстарды жөндеуге қатысу.	
		Білімдер:	
		1. Ағынды суларды тазарту қондырғыларының құрылысы және ағынды суларды тазарту технологиясы. 2. Құрылыс механизмдерінің құрылысы және профилактикалық жөндеу мерзімдері. 3. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Құрылыстарды пайдалану журналын жүргізу	Машықтар:	
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.	
		Білімдер:	
		1. Ағынды суларды тазарту қондырғыларының құрылысы және ағынды суларды тазарту технологиясы. 2. Құрылыс механизмдерінің құрылысы және профилактикалық жөндеу мерзімдері. 3. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	

	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы

27. Кәсіптің карточкасы «Метантенкалардағы Оператор»:			
Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-028		
Кәсіптің атауы:	Метантенкалардағы Оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Метантенкалардағы Оператор, 2-5 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Метантенкалардағы агрегаттарға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Метантенкалардағы агрегаттарға қызмет көрсету			

	Дағды 1: Агрегаттарға қызмет көрсету	Машықтар:
		1. Метантенктер құрылыстарының: мөлшерлеу камераларының, газ тарату құрылғыларының, шикі және ашытылған тұнбаны айдау жөніндегі сорғы станцияларының және газ реттеу станцияларының жұмысын үйлестіруді жүргізу. 2. Механизмдер мен құрылыстарға профилактикалық және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу. 3. Тұнбаны бөлуді, метантенктер тобынан ашытылған тұнбаны іріктеуді қамтамасыз етуді жүргізу. 4. Араластырғыш құрылғылардың: эжекторлардың, механикалық араластырғыштардың, гидроэлеваторлардың жұмысына бақылау жүргізу. 5. Тұнба мен белсенді тұнбаны түсіруді жүргізу, метантенктердің берілген жұмыс режимін сақтау.
		Білімдер:
		1. Барлық коммуникациялары бар метантенкалардың құрылысы, газ желілері мен арматураларды пайдалану ережелері. 2. Гидроэлеваторлардың, механикалық араластырғыштардың және эжекторлардың құрылысы мен жұмыс принципі. 3. Метантенктердің мақсаты мен жұмыс принципі. 4. Температуралық жұмыс режимі және бақылау құралдары, Бу қысымы, тұнба деңгейі және температура. 5. Газ желілерін, газ реттеу станцияларын және эксгаустерлік үй-жайларды олардың жабдықтарымен, ағызу және сақтандырғыш газ құрылғыларын, конденсат жинағыштарды орналастыру қағидалары. 6. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Механизмдер мен технологиялық аспаптардың барлық кешенінің жұмыс журналын жүргізу.	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Барлық коммуникациялары бар метантенкалардың құрылысы, газ желілері мен арматураларды пайдалану ережелері. 2. Гидроэлеваторлардың, механикалық араластырғыштардың және эжекторлардың құрылысы мен жұмыс принципі. 3. Метантенктердің мақсаты мен жұмыс принципі. 4. Температуралық жұмыс режимі және бақылау құралдары, Бу қысымы, тұнба деңгейі және температура. 5. Газ желілерін, газ реттеу станцияларын және эксгаустерлік үй-жайларды олардың жабдықтарымен, ағызу және сақтандырғыш газ құрылғыларын, конденсат жинағыштарды орналастыру қағидалары. 6. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы

28. Кәсіптің карточкасы «Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы»:

Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-045		
Кәсіптің атауы:	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы, 2-5 разряд.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұнбаны механикалық кептіру құрылғысына қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұнбаны механикалық кептіру құрылғысына қызмет көрсету			

	Дағды 1: Тұнбаны механикалық кептіруге қызмет көрсету	Машықтар:
		1. Кептіру қондырғыларына тұнбаның біркелкі және уақтылы берілуін қадағалау. 2. Құрғақ тұнбаны іріктеу және кептіру қондырғыларының жұмыс режимін өзгерту, құрғатылған тұнбаны тасымалдау. 3. Механизмдерді жөндеуге қатысу. 4. Механизмдерді профилактикалық жөндеу өндірісі.
		Білімдер:
		1. Барлық қызмет көрсетілетін механизмдердің мақсаты мен жұмыс принциптері. 2. Кептіруге түсетін шикізаттың сипаттамасы және ылғалдылықтың кептіру технологиясына әсері. 3.Механизмдерді профилактикалық жөндеуді жүргізу мерзімдері. 4. Барлық қызмет көрсетілетін тетіктердің құрылысы және жұмыс режимі; механизмдерді профилактикалық жөндеу жүргізу тәртібі. 5. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Механизмдер мен технологиялық аспаптардың барлық кешенінің жұмыс журналын жүргізу	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Барлық қызмет көрсетілетін механизмдердің мақсаты мен жұмыс принциптері. 2. Кептіруге түсетін шикізаттың сипаттамасы және ылғалдылықтың кептіру технологиясына әсері. 3.Механизмдерді профилактикалық жөндеуді жүргізу мерзімдері. 4. Барлық қызмет көрсетілетін тетіктердің құрылысы және жұмыс режимі; механизмдерді профилактикалық жөндеу жүргізу тәртібі. 5. Өрттен қорғау, қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор

	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы
	3	Арнайы су тазарту операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы
	3	Тазарту құрылыстарының операторы

29. Кәсіптің карточкасы «Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғылардың операторы»:

Топтың коды:	8189-0		
Қызмет атауының коды:	8189-0-046		
Кәсіптің атауы:	Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғылардың операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғы операторы, 2-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәріз ағындарын тазартуды қамтамасыз ету, биогендік элементтерді жою, тазартылған ағындарды зарарсыздандыру және өңдеу жауын-шашын.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғыларға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұнбаны сусыздандыру жөніндегі қондырғыларға қызмет көрсету			

	Дағды 1: Қондырғыларға қызмет көрсету	Машықтар:
		1. Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштері бойынша сүзгілерді жууға арналған тік және ауызды Араластырғыштарды, сорғы жабдықтарын бақылау. 2. Сүзгі матасын ауыстыру және жөндеу. 3. Сүзгілерді соратын вакуумдық сорғыларға қызмет көрсету, олардың жұмысының Берілген технологиялық режимін қамтамасыз ету. 4. Сусыздандырылған тұнбаны тасымалдау механизмдеріне қызмет көрсету. 5. Механизмдерді ағымдағы және профилактикалық жөндеуге қатысу. 6. Бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштері бойынша вакуум-сүзгілердің, ауа өткізгіштердің, илоөткізгіштердің, вакуумдық желілердің, химиялық реагенттерге арналған құбырлардың, сүзгілер мен ресиверлерді жууға арналған сорғы жабдығының жұмысын бақылау. 7. Ингибирленген тұз қышқылының ерітіндісін дайындаңыз және вакуумдық сүзгілерді жуыңыз. 8. Сорғы қондырғыларына қызмет көрсету. 9. Вакуумдық сүзгілерге түсетін шикізаттың ылғалдылығын реагенттердің дозасын есептей отырып анықтау. 10. Барлық коммуникацияларды, механизмдер мен агрегаттарды бақылау: сорғылар, тұндырғыштар, диспенсерлер және т. б. 11. Құрылыстардың жұмысын үйлестіру және төменгі разрядты операторларға басшылық жүргізу. 13. Ақаулықтарды жою. 14. Басқару пункті операторына технологиялық режимді белгілеу.
		Білімдер:
		1. Қызмет көрсетілетін механизмдер мен құрылыстардың құрылысы. 2. Тұнбаны сусыздандыру технологиясы, шикізат пен реагенттердің сипаттамасы; механизмдердің жұмыс режимдері. 3. Вакуумдық сүзгілердің құрылғысы және олардың жұмыс принципі. 4. Реагенттер аймағын және олардың концентрациясын анықтау әдістері. 5. Химиялық реагенттердің молекулалық салмағы. 6. Реагенттерді сақтау және өңдеу ережелері. 7. Тұнбаны механикалық сусыздандыру жабдығының құрылғысы. 8. Тұнба мен ағынды сулардың белсенді шламын механикалық сусыздандыру принциптері. 9. Тұнбаны сусыздандырудың технологиялық процесінің сызбасы және іргелес тазарту құрылыстары, жерасты коммуникациялары, құдықтар, камералар, дюкерлер технологиясының негізі. 10. Бітелуді жою әдістері. 11. Электротехника, химия, микробиология және слесарь негіздері. 12. Технологиялық процесті басқару пультінің жұмыс схемасы. 13. Қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Тұнбаны сусыздандыру механизмдерінің, агрегаттары мен құрылыстарының жұмыс журналын жүргізу	Машықтар:
		1. Технологиялық процестің схемаларын, сызбаларын, сипаттамаларын және карталарын оқыңыз. 2. Түйіндер мен механизмдерді реттеу және реттеу қажеттілігін анықтаңыз. 3. Құрастыру ақауларын жою әдісін таңдаңыз. 4. Қажетті ақпаратты жедел журналды анықтаңыз және дұрыс енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Қызмет көрсетілетін механизмдер мен құрылыстардың құрылысы. 2. Тұнбаны сусыздандыру технологиясы, шикізат пен реагенттердің сипаттамасы; механизмдердің жұмыс режимдері. 3. Вакуумдық сүзгілердің құрылғысы және олардың жұмыс принципі. 4. Реагенттер аймағын және олардың концентрациясын анықтау әдістері. 5. Химиялық реагенттердің молекулалық салмағы. 6. Реагенттерді сақтау және өңдеу ережелері. 7. Тұнбаны механикалық сусыздандыру жабдығының құрылғысы. 8. Тұнба мен ағынды сулардың белсенді шламын механикалық сусыздандыру принциптері. 9. Тұнбаны сусыздандырудың технологиялық процесінің сызбасы және іргелес тазарту құрылыстары, жерасты коммуникациялары, құдықтар, камералар, дюкерлер технологиясының негізі. 10. Бітелуді жою әдістері. 11. Электротехника, химия, микробиология және слесарь негіздері. 12. Технологиялық процесті басқару пультінің жұмыс схемасы. 13. Қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жұмыс жағдайын талдау, Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Тордағы Оператор
	3	Құм ұстағыштар мен май ұстағыштардағы Оператор
	3	Тұндырғыштардағы Оператор
	3	Аэротенктердегі Оператор
	3	Шөгінділерді жою жөніндегі құрылыстардың операторы
	3	Балшық алаңдарындағы Оператор
	3	Сүзгілердегі Оператор
	3	Суару және сүзу алаңының операторы
	3	Биофильтрлердегі Оператор
	3	Эмшерлердегі Оператор
	3	Метантенкалардағы Оператор
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Тұнбаны кептіру қондырғысының операторы
	3	Су бекіту құрылыстарының операторы
	3	Хлоратор қондырғысының операторы
	3	Су шаруашылығы бақылаушысы
	3	Диспетчерлік басқару пунктінің операторы

	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
30. Кәсіптің карточкасы «Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі»:			
Топтың коды:	7126-9		
Қызмет атауының коды:	7126-9-015		
Кәсіптің атауы:	Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесары, 4-6 разрядтар		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау және кәріз желілерінде қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау, стандарттар мен нормативтерге сәйкес мерзімдерде тұтынушылардың тіршілігін қамтамасыз ету және қауіпсіздік жағдайларын қалпына келтіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қолданыстағы сумен жабдықтау және су бұру желілерінде қызмет көрсету және жөндеу бойынша дайындық жұмыстарын орындау 2. Қолданыстағы шағын диаметрлі сумен жабдықтау және су бұру желілерінде жөндеу жұмыстарын орындау (300 мм дейін) 3. Орташа күрделіліктегі сумен жабдықтау және су бұру желілерінде қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау 4. Қолданыстағы сумен жабдықтау және су бұру желілерінде қызмет көрсету және жөндеу бойынша аса күрделі жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қолданыстағы сумен жабдықтау және су бұру желілерінде қызмет көрсету және жөндеу бойынша дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Жер жұмыстарын орындау	Машықтар: 1. Құралдың жарамдылығын анықтаңыз. 2. Алынған тапсырманы орындау үшін материалдар мен құралдарды таңдаңыз. 3. Жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау. 4. Қолмен және механикаландырылған құралды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолданыңыз. 5. Жер жұмыстарын орындау кезінде трактормен, экскаватормен бір буында жұмыс істеу. 6. Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің сызбалары мен сызбаларын оқыңыз.	

	Білімдер:
	1. Жер жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 2. Жер жұмыстарының технологиясы мен техникасы. 3. Сызбаларды, шартты белгілерді оқу ережелері. 4. Авариялық жағдай анықталған жерлердегі қоршаулардың түрлері мен мақсаты. 5. Жер жұмыстарын орындау үшін техниканың түрлері, мақсаты. 6. Қол және механикаландырылған құралдың түрлері, мақсаты және қолдану ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Қарапайым жөндеу жұмыстарын орындау	Машықтар:
	1. Құралдың жарамдылығын анықтаңыз. 2. Алынған тапсырманы орындау үшін материалдар мен құралдарды таңдаңыз. 3. Жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау. 4. Жұмыс сызбаларын, қосылыстардың диаграммаларын (кестелерін) оқыңыз. 5. Қолдану қолмен кесу құралы. 6. Күшті бақылау үшін Бұрандалы қосылыстарды қатайтатын крутящий кілтті қолданыңыз. 7. Қол құралын (кілттер, газ кілттері, құбыр кенелері) мақсатына қарай және жұмыс түріне сәйкес қолданыңыз. 8. Механикаландырылған құралды (кесу, тегістеу машиналары, бұрғылар, гайковерттер) мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолданыңыз.
	Білімдер:
	1. Қарапайым жөндеу жұмыстарын жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 2. Қарапайым жөндеу жұмыстарының технологиясы мен техникасы. 3. Сызбаларды, шартты белгілерді оқу ережелері. 4. Қол және механикаландырылған құралдың түрлері, мақсаты және қолдану ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау	Машықтар:
	1. Құралдың жарамдылығын анықтаңыз. 2. Алынған тапсырманы орындау үшін материалдар мен құралдарды таңдаңыз. 3. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау. 4. Механикаландырылған такелаждық жабдықты мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолдану. 5. Төсемдер мен төсемдер жасаңыз.
	Білімдер:
	1. Тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары. 2. Механикаландырылған такелаж жабдығының түрлері, мақсаты және қолдану ережелері. 3. Механикаландырылған такелаж жабдығын қолдана отырып, жүктерді ілмектеу және жылжыту тәсілдері. 4. Монтаждалатын жабдықтың мақсаты және тиеу-түсіру жұмыстарын орындау тәсілдері. 5. Жұмыс орнында еңбекті ұтымды ұйымдастыру.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 4: Материалдарды сұрыптау және жеткізу	Машықтар:
	1. Құралдың жарамдылығын анықтаңыз. 2. Алынған тапсырманы орындау үшін материалдар мен құралдарды таңдаңыз. 3. Жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау. 4. Қолмен және механикаландырылған құралды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолданыңыз. 5. Аспаптар мен жабдықтардың қаптамасын ашу үшін құрылғыларды пайдаланыңыз. 6. Жұмыстарды қамтамасыз ету үшін қажетті құрылыс материалдарының сапасын анықтау. 7. Жұмыстарды жүргізуді қамтамасыз ету үшін қажетті материалдарды, аспаптар мен жабдықтарды іріктеуді және жұмыс орнына жеткізуді орындау. 8. Бекіту құралдарын сұрыптаңыз, көмекші материалдарды дайындаңыз. 9. Пішінді бөлшектерді, фитингтерді сұрыптаңыз, оларды орнатуға және нақты қолдануға дайындаңыз. 10. Технологиялық құжаттама бойынша жұмыс алаңында материалдарды, аспаптар мен жабдықтарды беру және қабылдау.
	Білімдер:
	1. Материалдарды сұрыптау және жеткізу бойынша жұмыстарды жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 2. Жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері. 3. Сызбаларды, шартты белгілерді оқу ережелері. 4. Құбырлардың, фитингтердің, фасонды бөлшектердің, арматураның, бекіту құралдарының, майлау және пайдалану материалдарының түрлері, мақсаты және қолдану тәсілдері. 5. Аспаптар мен жабдықтарды пайдалану жөніндегі Нұсқаулық (паспорттар, формулярлар, пайдаланушы құжаттамасы). 6. Материалдардың, аспаптардың, жабдықтардың түрлері мен мақсаты және оларға пайдалану мен жөндеу бойынша қойылатын талаптар. 7. Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің негізгі бөлшектері, тораптары, аспаптары мен жабдықтары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 5: Магистральдық су құбырларын, коллекторларды және қысымды кәріз, су құбырларын айналып өту	Машықтар:
	1. Құбырлардағы желінің, туннельдердің, құдықтар камераларының және бекіту арматурасының орналасу сызбасын, тану белгілерін, желідегі құрылыстардың бөлшектерін, коллекторлар мен құбырларды оқыңыз. 2. Магистральдық су құбырларын, коллекторларды және қысымды кәріз, су құбырларын айналып өту үшін ұтымды және қауіпсіз жүру маршруттарын айқындау. 3. Жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтау. 4. Эстакадалардың, көпірлердің, вантузы бар вантузды құдықтардың, арнайы құдықтардағы ысырмалары бар авариялық шығарылымдардың беткі ақауларын анықтау. 5. Байланыс құралдарын пайдаланыңыз.

		Білімдер:
		1. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін техникалық пайдалану қағидалары. 2. Жеке қорғаныс құралдарын пайдалану ережелері. 3. Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің эскиздерін, сызбалары мен сызбаларын оқу ережелері. 4. Ұңғымаларда жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. 5. Желіні және ондағы құрылыстарды аралау журналын жүргізу ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Қолданыстағы шағын диаметрлі сумен жабдықтау және су бұру желілерінде жөндеу жұмыстарын орындау (300 мм дейін)	Дағды 1: Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарының, ысырмалардың, қалқан жапқыштардың, шандорлардың, желідегі қақпақтардың ақауларын анықтау	Машықтар:
		1. Су құбыры кәріз желілерінің жұмыс сызбаларын, сызбаларын оқыңыз. 2. Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарын, ысырмаларды, қалқан жапқыштарын, шандорларды, су құбыры-кәріз желісіндегі қақпақтарды қарау үшін ұтымды және қауіпсіз жүру маршруттарын айқындау. 3. Жұмыстарды жүргізу үшін қажетті құралдар мен құрылғыларды таңдаңыз. 4. Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарын, ысырмаларды, қалқан жапқыштарын, шандорларды, желідегі қақпақтарды жөндеу кезінде қолданылатын құралмен жұмыс істеу. 5. Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарының, ысырмалардың, қалқан жапқыштардың, шандорлардың, желідегі қақпақтардың беткі ақауларын анықтау және оларды жою шараларын қабылдау. 6. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарын орындау кезінде техникалық регламенттердің талаптарын сақтау. 7. Байланыс құралдарын пайдаланыңыз.
		Білімдер:
		1. Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарының, ысырмалардың, қалқан жапқыштардың, шандорлардың, желідегі қақпақтардың жұмыс принципі және жалпы техникалық сипаттамалары. 2. Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарын, ысырмаларды, қалқан жапқыштарын, шандорларды, желідегі қақпақтарды жөндеу кезінде қолданылатын материалдардың, бұйымдардың, аспаптар мен құрылғылардың номенклатурасы. 3. Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарының, ысырмалардың, қалқан жапқыштардың, шандорлардың, желідегі қақпақтардың техникалық жай-күйін бағалау әдістері. 4. Су және кәріз желілеріндегі беткі ақаулардың сыртқы көріністері. 5. Су жинайтын колонкалар мен өрт гидранттарын, ысырмаларды, қалқанды ысырмаларды, шандорларды, желідегі қақпақтарды жөндеу кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 2: Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерін жөндеу бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар:
	1. Су және кәріз желілерінің жұмыс сызбаларын, сызбаларын оқыңыз. 2. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу қажеттілігін анықтау. 3. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін қажетті құралды, құрылғыларды және жеке қорғаныс құралдарын таңдау. 4. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін монтаждау және бөлшектеу. 5. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жүргізу. 6. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде пайдаланылатын құралмен жұмыс істеу. 7. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің беткі ақауларын жою үшін құбыр бөлшектерінің элементтерін жасау. 8. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау талаптарына және құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстарын орындауға арналған тапсырмаларға сәйкестігін бағалау.
	Білімдер:
	1. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстарын орындау кезінде қолданылатын материалдардың, бұйымдардың, аспаптар мен құрылғылардың номенклатурасы. 2. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін монтаждау және бөлшектеу жөніндегі нұсқаулар. 3. Орнатылған жабдықты тексеру әдістері. 4. Қоңырауларды қорғасынмен тығыздау қағидалары мен тәсілдері, құдықтарда газдың болуын анықтау тәсілдері, су құбыры желілерінің учаскелерін зарарсыздандыру әдістері. 5. Механикаландырылған такелаж жабдығын қолдана отырып, жүктерді ілмектеу және жылжыту тәсілдері. 6. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін монтаждау және бөлшектеу технологиясы. 7. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерін жөндеу кезіндегі еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 8. Құбырлардың диаметрі 300 мм дейінгі су құбыры-кәріз желілерін пайдалану қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 3: Кәріз желілерін 8 м тереңдікте тазалау	Машықтар:
		1. Кәріз желілерін 8 м тереңдікте тазарту кезінде қажетті құралдар мен құрылғылардың жұмыс қабілеттілігін тексеріңіз. 2. Кәріз желілерін 8 м тереңдікте икемді білікпен тазалау кезінде қолданылатын құралмен жұмыс істеу. 3. Кәріз желілерін гидравликалық әдіспен тазарту кезінде қолданылатын құралға ие болу. 4. Кәріз желілерін 8 м тереңдікте әртүрлі тәсілдермен тазалаңыз. 5. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау талаптарына және жұмыс жүргізуге арналған тапсырмаларға сәйкестігін бағалау. 6. Байланыс құралдарын пайдалану 7. Қарапайым сызбаларды, сызбаларды және эскиздерді оқу.
		Білімдер:
		1. 8 м тереңдікте кәріз желілерін тазарту бойынша жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау жөніндегі ереже. 2. Құбырларды хлорлау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары. 3. Құбырларды хлормен және хлорлы әкпен хлорлау әдістері. 4. Ұңғымаларда газдың болуын анықтау әдістері. 5. Кәріз желілерін 8 м тереңдікте әртүрлі тәсілдермен тазарту технологиясы мен техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Орташа күрделіліктегі сумен жабдықтау және су бұру желілерінде қызмет көрсету және жөндеу бойынша жұмыстарды орындау	Дағды 1: Желілер мен магистральдардағы зақымдану сипатын анықтау	Машықтар:
		1. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау талаптарына және жұмыс жүргізуге арналған тапсырмаларға сәйкестігін бағалау. 2. Желілер мен магистральдардағы зақымдардың сипатын анықтау үшін визуалды тексеру әдістемесін қолданыңыз. 3. Су құбыры-кәріз желілері элементтерінің техникалық жай-күйін аспаптық бақылауды пайдалану. 4. Су және кәріз желілері элементтерінің сызбаларын, сызбаларын және эскиздерін оқып, орындаңыз. 5. Байланыс құралдарын пайдаланыңыз.
		Білімдер:
		1. Жұмыстар жүзеге асырылатын ауданның су құбыры-кәріз желілерінің схемасы. 2. Су және кәріз желілерінің күрделі сызбалары мен сызбаларын оқу ережелері. 3. Су құбыры-кәріз желілерін визуалды және аспаптық тексеру әдістері. 4. Қолданыстағы нормативтік құжаттар. 5. Желілер мен магистральдардағы зақымдардың сипатын анықтау ережелері мен тәсілдері. 6. Желілер мен магистральдардағы зақымдану сипатын анықтау кезінде еңбекті қорғау ережелері мен нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 2: Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейін су құбыры-кәріз желілерін жөндеу бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар:
	1. Су және кәріз желілерінің жұмыс сызбаларын, сызбаларын оқыңыз. 2. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу қажеттілігін анықтау. 3. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін қажетті құралды, құрылғыларды және жеке қорғаныс құралдарын таңдау. 4. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің элементтерін бөлшектеу және монтаждау. 5. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жүргізу. 6. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде қолданылатын құралмен жұмыс істеу. 7. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің беткі ақауларын жою үшін құбыр бөлшектерінің элементтерін жасау. 8. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау талаптарына және құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстарын орындауға арналған тапсырмаларға сәйкестігін бағалау.
	Білімдер:
	1. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстарын орындау кезінде қолданылатын материалдардың, бұйымдардың, аспаптар мен құрылғылардың номенклатурасы. 2. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін монтаждау және бөлшектеу жөніндегі нұсқаулар. 3. Механикаландырылған такелаж жабдығын қолдана отырып, жүктерді ілмектеу және жылжыту тәсілдері. 4. Қысыммен бекітуге арналған аппараттың құрылғысы. 5. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін монтаждау және бөлшектеу технологиясы. 6. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерін жөндеу кезінде еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 7. Құбырлардың диаметрі 300-ден 900 мм-ге дейінгі су құбыры-кәріз желілерін пайдалану қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 3: Кәріз желілері мен коллекторларды 8 м астам тереңдікте тазалау	Машықтар:
		1. Кәріз желілерін 8 м-ден астам тереңдікте тазалау кезінде қажетті құралдар мен құрылғылардың жұмыс қабілеттілігін тексеру. 2. Кәріз желілерін 8 м-ден астам тереңдікте икемді білікпен тазалау кезінде қолданылатын құралмен жұмыс істеу. 3. Кәріз желілерін гидравликалық әдіспен тазалау кезінде қолданылатын құралмен жұмыс істеу. 4. Кәріз желілерін 8 м-ден астам тереңдікте әртүрлі тәсілдермен тазалауды орындау. 5. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау талаптарына және жұмыс жүргізуге арналған тапсырмаларға сәйкестігін бағалау. 6. Қалалық жағдайларда құбырларды хлорлауды орындау. 7. Бейтараптандыратын реагенттерді қабылдау ыдысына салыңыз. 8. Байланыс құралдарын пайдаланыңыз. 9. Қарапайым сызбаларды, сызбаларды және эскиздерді оқу.
		Білімдер:
		1. 8 м-ден астам тереңдікте кәріз желілерін тазарту жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 2. Құбырларды хлорлау жөніндегі жұмыстарды орындау кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары. 3. Қалалық жағдайларда құбырларды хлорлау ережелері мен тәсілдері. 4. Құбырларды хлорлағаннан кейін суды ағызудың қауіпсіз әдістері. 5. Құдықтардағы газды анықтау және жою әдістері. 6. Кәріз желілерін 8 м-ден астам тереңдікте әртүрлі тәсілдермен тазарту технологиясы мен техникасы. 7. Құбырларды жуу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді профилактикалық жөндеуді орындау	Машықтар:
		1. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің жұмысындағы ақаулардың себептерін анықтау. 2. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің жұмысындағы ақаулықтарды жою әдістерін анықтау. 3. Жұмыс сызбаларын, электр схемаларын оқыңыз. 4. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің жұмысындағы ақауларды жою үшін құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану. 5. Тазалау кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерге профилактикалық жөндеу жүргізу. 6. Құбырларға, сұйық және газ тәрізді хлорға, ауаға, желдеткіштерге, ауа қабылдау және ауа беру жүйелеріне профилактикалық жөндеу және техникалық қызмет көрсету. 7. Жылыту бағанына, ауа қабылдағыштарына, ауа сүзгілеріне және бейтараптандырғыш қабылдағышқа, майға, бейтараптандыру станциясының сорғыларына, үрлегіштерге, жаңбырлату қондырғыларына профилактикалық жөндеу және техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру. 8. Байланыс құралдарын пайдаланыңыз.

		Білімдер:
		1. Су құбыры-кәріз желілерінің жабдықтары мен механизмдерінің құрылысы және техникалық сипаттамалары. 2. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді пайдалану ережелері. 3. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді жөндеу мерзімдері. 4. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді жөндеу тәртібі. 5. Жетектердегі ақауларды жою әдістері. 6. Үлкен ысырмаларды ашу және жабу кезінде қолданылатын механикалық, гидравликалық және электрлік жетектердің құрылымы мен жұмыс принципі. 7. Әр түрлі диаметрлі құбырлардағы тығыздағыш компенсаторлардың құрылымы. 8. Дюкер жұмысының құрылымы мен ерекшелігі. 9. Жоғары қауіптілікке байланысты жұмыстарды орындау тәртібі. 10. Кәріз құбырлары мен құрылыстарын жөндеу және тазалау кезінде қолданылатын негізгі жабдықтар мен механизмдер. 11. Қысыммен кесуге арналған аппараттың құрылымы. 12. Механикаландырылған такелаж жабдығын қолдана отырып, жүктерді ілмектеу және жылжыту тәсілдері. 13. Атқарушы механизмдерді, реттеуші органдарды монтаждау және оларды өзара біріктіру жөніндегі нұсқаулар мен нұсқаулар. 14. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді жөндеу кезінде еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 15. Су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстары кезінде қолданылатын жабдықтар мен механизмдерді жөндеу кезінде қолданылатын материалдардың, бұйымдардың, аспаптар мен құрылғылардың номенклатурасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: Қолданыстағы сумен жабдықтау және су бұру желілерінде қызмет көрсету және жөндеу бойынша аса күрделі жұмыстарды орындау		

Дағды 1: Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерін жөндеу бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар:
	1. Су құбыры-кәріз желілерінің жұмыс сызбаларын, сызбаларын оқу 2. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу қажеттілігін айқындау. 3. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін қажетті құрал-саймандарды, құрылғыларды таңдау. 4. Жұмыс істеп тұрған су құбыры-кәріз желілеріне қосуды жүргізу. 5. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің элементтерін бөлшектеу және монтаждау. 6. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жүргізу. 7. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде пайдаланылатын құралмен жұмыс істеу. 8. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің беткі ақауларын жою үшін құбыр бөлшектерінің элементтерін дайындау. 9. Жұмыс орнының жай-күйін еңбекті қорғау талаптарына және құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстарын орындауға арналған тапсырмаларға сәйкестігін бағалау.
	Білімдер:
	1. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерін жөндеу жұмыстарын орындау кезінде қолданылатын материалдардың, бұйымдардың, аспаптар мен құрылғылардың номенклатурасы. 2. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін монтаждау және бөлшектеу жөніндегі нұсқаулар. 3. Қысыммен кесуге арналған аппаратураның құрылымы мен жұмыс принципі. 4. Орнатылған жабдықты тексеру әдістері. 5. Механикаландырылған такелаж жабдығын қолдана отырып, жүктерді ілмектеу және жылжыту тәсілдері. 6. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерінің ақаулы элементтерін монтаждау және бөлшектеу технологиясы. 7. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерін жөндеу кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары. 8. Құбырлардың диаметрі 900 мм-ден асатын су құбыры-кәріз желілерін пайдалану қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде магистральдық құбырлардың іске қосу-баптау жұмыстарын орындау	Машықтар:
		1. Жұмыс сызбаларын, электр схемаларын оқыңыз. 2. Физикалық-химиялық талдауға және сынама алу жүйелеріне арналған аспаптар мен жабдықтарды монтаждауға арналған құрал-саймандар мен құрылғыларды пайдалану. 3. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде күрделі жабдықты іске қосу және баптауды орындау. 4. Авариянның алдын алу үшін құбырлардың, құрылыстардың немесе жабдықтардың жекелеген учаскелерін жұмыстан өшіруді жүргізу. 5. Жұмыс қысымына қою үшін құбырдың қалпына келтірілген және босатылған учаскесін ауаны бір мезгілде алып тастай отырып, сумен толтыруды жүргізу. 6. Байланыс құралдарын пайдаланыңыз.
		Білімдер:
		1. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде іске қосу-баптау жұмыстарын жүргізу технологиясы мен техникасы. 2. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде апат немесе су тасқыны туындаған кезде қолданылатын шұғыл шаралар. 3. Жылу желілерінің құбырлары мен жабдықтарын монтаждау, реттеу, баптау және жөндеу әдістері. 4. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде авариялық-қалпына келтіру жөндеу жұмыстарын жүргізу. 5. Шиберлердің құрылымы мен жұмыс принципін білу. 6. Магистральдық құбырларды іске қосу және сынау үшін желіге жұмыс ортасын беру технологиясы. 7. Барлық құрылыстардың, негізгі коммуникациялардың, реттеу, Автоматтандыру және диспетчерлеу құралдарының орналасуын көрсете отырып, елді мекеннің немесе оның оқшауланған аудандарының сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің жедел схемалары. 8. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін техникалық пайдалану қағидалары. 9. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану кезіндегі еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 10. Жер үсті суларын ағынды сулардың ластануынан қорғау ережелері. 11. Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін жобалау, салу, пайдалану және пайдалану қағидаларын регламенттейтін техникалық шарттар және басқа да нормативтік және нұсқаулық құжаттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілеріндегі желілер мен құбырлардың жай-күйін анықтау	Машықтар:
		1. Жұмыс сызбаларын оқыңыз. 2. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілеріндегі желілер мен құбырлардың техникалық жай-күйін бақылаудың аспаптық әдістерін қолдану. 3. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілеріндегі желілер мен құбырлардың жай-күйінің жасырын ақауларын анықтау үшін заманауи диагностикалық жабдықты пайдалану. 4. Жөндеу жұмыстарынан кейін жұмыс ортасының ағып кету орындарын анықтаңыз. 5. Диагностикалық құралдармен желілер мен құбырлардың жай-күйін анықтау. 6. Байланыс құралдарын пайдаланыңыз.

		Білімдер:
		1. Барлық құрылыстардың, негізгі коммуникациялардың, реттеу, Автоматтандыру және диспетчерлеу құралдарының орналасуын көрсете отырып, елді мекеннің немесе оның оқшауланған аудандарының сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің жедел схемалары. 2. Сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін жобалау, салу, пайдалану және пайдалану қағидаларын регламенттейтін техникалық шарттар және басқа да нормативтік және нұсқаулық құжаттар. 3. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін техникалық пайдалану қағидалары. 4. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін визуалды және аспаптық тексеру әдістері. 5. Бұрандалы және дәнекерленген қосылыстардың тығыздығын бақылау әдістері. 6. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану кезіндегі еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 7. Жер үсті суларын ағынды сулардың ластануынан қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде авариялард жою, желілер мен құбырларды баптау және іске қосу жөніндегі жұмыстарға басшылықты жүзеге асыру	Машықтар:
		1. Жұмыс сызбаларын, электр схемаларын оқыңыз. 2. Жұмыс істеп тұрған су құбыры-кәріз желілерінде авариялард жою, желілер мен құбырларды баптау және іске қосу жөніндегі өндірістік персоналдың жұмыстарын үйлестіру. 3. Лауазымдық нұсқаулыққа сәйкес авариялард жою, Күрделі жабдықтарды баптау және іске қосу бойынша жалпы техникалық және жедел басшылықты жүзеге асыру. 4. Өндірістік персоналдың жұмыс уақытын бақылау және есепке алу. 5. Материалдарды, электр энергиясын ұтымды жұмсауды, өндірістік алаңдарды, жабдықтарды, құралдар мен құрылғыларды дұрыс пайдалануды қамтамасыз ету. 6. Бағынысты персоналдың еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі ережелері мен талаптарын сақтауын қамтамасыз ету. 7. Жұмыстардың жүргізілуіне техникалық және санитарлық қадағалауды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Барлық құрылыстардың, негізгі коммуникациялардың, реттеу, Автоматтандыру және диспетчерлеу құралдарының орналасуын көрсете отырып, елді мекеннің немесе оның оқшауланған аудандарының сумен жабдықтау және су бұру жүйелерінің жедел схемалары. 2. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін техникалық пайдалану қағидалары. 3. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану кезіндегі еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 4. Жер үсті суларын ағынды сулардың ластануынан қорғау ережелері. 5. Қолданыстағы су құбыры-кәріз желілерінде авариялық-қалпына келтіру жөндеу жұмыстарын жүргізуді регламенттейтін техникалық шарттар, лауазымдық нұсқаулықтар және басқа да нормативтік және нұсқаулық құжаттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімделу қабілеті Өзгеріске ұмтылу Стратегиялық қарым-қатынас орнату мүмкіндігі Нәтижеге назар аудару Кәсіпкерлік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник	
	5	Су бұру желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник	
	3	Тазарту құрылыстарының операторы	
31. Кәсіптің карточкасы «Сумен жабдықтау және су бұру шебері»:			
Топтың коды:	3113-5		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Сумен жабдықтау және су бұру шебері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығымен бекітілген Бақылау шебері (участке, цех)		
	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығымен бекітілген Учаске шебері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3113-5-002 - Жылумен жабдықтау жөніндегі мастер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Каналдардың су құбыры желісін (құбыржолдарын) жөндеу жұмыстарын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін жөндеу бойынша жұмыстарды жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сумен жабдықтау және су бұру желілерін жөндеу бойынша жұмыстарды жүзеге асыру			

	Дағды 1: Сумен жабдықтау және су бұру желілеріне ағымдағы жөндеу жүргізу	Машықтар:
		1. Инженерлік жабдықтың құрылымдық элементтері мен жүйелерін көзбен шолып қарау, сумен жабдықтау және су бұру желілерінің зақымдану белгілерін анықтау және оларды сандық бағалау әдіснамасын меңгеру. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің конструкциялары мен инженерлік жабдықтарының техникалық жай-күйін аспаптық бақылауды пайдалану. 3. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің жасырын ақауларын анықтау үшін заманауи диагностикалық жабдықтарды пайдалану. 4. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін тексеру және ағымдағы жөндеу технологиясын меңгеру. 5. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің инженерлік жабдықтарының құрылымдық элементтері мен жүйелерінің техникалық жағдайын және ағымдағы жөндеу нәтижелерін талдау. 6. Озық әдістерді, технологияларды және еңбек тәсілдерін енгізуді ұйымдастыру. 7. Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану.
		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін ағымдағы жөндеу жөніндегі жұмыстарды регламенттейтін заң актілері, қаулылар, биліктің және жергілікті өзін-өзі басқарудың барлық деңгейлеріндегі нормативтік-техникалық құжаттар. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілеріне ағымдағы жөндеу жүргізу кезінде жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 3. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін ағымдағы жөндеуге жататын жұмыстардың тізбесі мен кезеңділігі. 4. Сумен жабдықтау және су бұру желілеріне ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау қағидалары. 5. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 6. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық пайдалану қағидалары мен нормалары. 8. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық тексеру жөніндегі ереже. 9. Көрнекі және аспаптық зерттеу әдістері. 10. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің инженерлік жабдықтарының құрылымдық элементтері мен жүйелерінің физикалық тозуын бағалау ережелері мен әдістері. 11. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін жөндеу жұмыстарын жүргізуге сметаларды әзірлеу негіздері. 12. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Сумен жабдықтау және су бұру желілерінде авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу	Машықтар:
		1. Авариялық-қалпына келтіру жұмыстары жағдайында мамандардың жұмысын ұйымдастыру. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінде авариялық – қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу кезінде еңбектің озық әдістері мен тәсілдерін енгізуді ұйымдастыру. 3. Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану. 4. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінде авариялық қызмет көрсетуге қатысты құжаттарды (хаттар, өтінімдер, актілер, ақаулы ведомостар, хаттамалар, баяндамалық және қызметтік жазбалар және басқалар) дайындау.
		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінде авариялық-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізуді регламенттейтін билік пен жергілікті өзін – өзі басқарудың барлық деңгейлеріндегі заңнамалық актілер, қаулылар, нормативтік-техникалық құжаттар. 2. Авариянының себептерін жою немесе сумен жабдықтау және су бұру желілерінде авария салдарының таралуын болдырмау жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 3. Сумен жабдықтау және су бұру желілеріндегі авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының тізбесі. 4. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінде авариялық – қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау қағидалары. 5. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 6. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінде техникалық пайдалану ережелері мен нормалары. 8. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Сумен жабдықтау және су бұру желілеріне күрделі жөндеу жүргізу	Машықтар:
		1. Күрделі жөндеудің барлық субъектілерімен өзара іс-қимыл жасау. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілеріне күрделі жөндеу жүргізу нәтижелерін бағалау және талдау. 3. Еңбектің озық әдістері мен әдістерін енгізуді ұйымдастыру.

		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін Күрделі жөндеу жөніндегі жұмыстарды регламенттейтін заң актілері, қаулылар, биліктің және жергілікті өзін-өзі басқарудың барлық деңгейлеріндегі нормативтік-техникалық құжаттар. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілеріне күрделі жөндеу жүргізу кезінде жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 3. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін Күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде еңбекті қорғау қағидалары. 4. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 5. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Техникалық пайдалану ережелері мен нормалары. 7. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін күрделі жөндеуді ұйымдастыру және жоспарлау қағидалары. 8. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшы анықтаған мақсатқа және оған қол жеткізу тәсілдеріне сүйене отырып, өз қызметін ұйымдастырыңыз. Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Су құбыры-кәріз шаруашылығының желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник
	6	Су тазарту құрылыстары жөніндегі Инженер

32. Кәсіптің карточкасы «Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник»:

Топтың коды:	3112-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығымен бекітілген Техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын сенімді пайдалануды жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		

Еңбек функциясы 1: Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру	Дағды 1: Сумен жабдықтау желілерінің техникалық жай-күйін профилактикалық тексеру бойынша жұмыстар жүргізу	Машықтар:
		1. Сумен жабдықтау желілерінің инженерлік жабдықтарының құрылымдық элементтері мен жүйелерінің техникалық жай-күйін бақылаудың аспаптық әдістерін қолдану. 2. Сумен жабдықтау желілерінің жасырын ақауларын анықтау үшін заманауи диагностикалық жабдықты пайдалану. 3. Еңбектің озық әдістері мен тәсілдерін енгізуді қамтамасыз ету. 4. Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану. 5. Құжаттарды дайындау: техникалық байқаулар жүргізуді ұйымдастыруға және сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын маусымдық пайдалануға дайындауға қатысты хаттар, өтінімдер, актілер, ақаулы ведомостар, хаттамалар, баяндамалық және қызметтік жазбалар және басқа да құжаттар.
		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын визуалды және аспаптық тексеру әдістері. 2. Техникалық тексерулер жүргізуді және сумен жабдықтау желілерін маусымдық пайдалануға дайындықты регламенттейтін заң актілері, қаулылар, биліктің және жергілікті өзін-өзі басқарудың барлық деңгейлеріндегі нормативтік-техникалық құжаттар. 3. Техникалық байқаулар жүргізу және сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын маусымдық пайдалануға дайындау кезінде жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 4. Техникалық байқаулар жүргізу және сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын маусымдық пайдалануға дайындау кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары 5. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 6. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Техникалық пайдалану ережелері мен нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Сумен жабдықтау және сумен жабдықтауды пайдалану режимдеріне технологиялық бақылау жүргізу	Машықтар:
		1. Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану режимдерін бұзу жағдайында мамандардың жұмысын ұйымдастыру. 2. Басқарушы ұйымда еңбектің озық әдістері мен тәсілдерін енгізуді ұйымдастыру. 3. Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану. 4. Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану режимдеріне технологиялық бақылау жүргізуге қатысты құжаттарды (хаттар, өтінімдер, актілер, ақаулы ведомостар, хаттамалар, баяндамалық және қызметтік жазбалар және басқалар) дайындау.

		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану режимдеріне технологиялық бақылау жүргізуді регламенттейтін барлық деңгейдегі билік пен жергілікті өзін-өзі басқарудың заңнамалық актілері, қаулылары, нормативтік-техникалық құжаттары. 2. Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану режимдеріне технологиялық бақылау жүргізу кезінде жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 3. Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану режимдеріне технологиялық бақылау жүргізу кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары. 4. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 5. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Су бұру желілері мен құрылыстарын пайдалану режимдерін технологиялық бақылау қағидалары мен нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Сумен жабдықтау және сумен жабдықтау желілерінің құрылыстарына жабдықтарына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды жүргізу	Машықтар:
		1. Сумен жабдықтау құрылыстарына жабдықтарына желілеріне және құрылыстарына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде нормалар мен қағидаларды пайдалану. 2. Сумен жабдықтау желілері жабдықтарының құрылыстарына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды жүргізуді және қабылдауды ұйымдастыруға қатысты құжаттарды (хаттар, өтінімдер, актілер, ақаулы ведомостар, хаттамалар, баяндамалық және қызметтік жазбалар және басқалар) дайындау. 3. Жаңа технологияларды енгізудің және сумен жабдықтау желілері жабдықтарының құрылыстарына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды ұйымдастырудың озық отандық және шетелдік тәжірибесін пайдалану.
		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау желілері жабдықтарының құрылыстарына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды жүргізуді регламенттейтін билік пен жергілікті өзін-өзі басқарудың барлық деңгейлеріндегі заңнамалық актілер, қаулылар, нормативтік-техникалық құжаттар. 2. Сумен жабдықтау желілері жабдықтарының құрылыстарына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 3. Сумен жабдықтау желілері жабдықтарының құрылыстарына техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау қағидалары. 4. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 5. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Техникалық пайдалану ережелері мен нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Ұжымның жұмысы үшін жауапкершілік Аналитикалық ойлау Рационализаторлық қабілеттер Өндірістік және техникалық мәселелерді орындау үшін команданы ұйымдастыра білу Бастаманы дамытуға, рационализаторлық ұсыныстар мен өнертабыстарды енгізуге жәрдемдесу.	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник	
	5	Сумен жабдықтау және су бұру шебері	
	4	Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі	
33. Кәсіптің карточкасы «Су бұру желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник»:			
Топтың коды:	3112-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Су бұру желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығымен бекітілген Техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қалалар мен елді мекендердің сарқынды суларын су бұру жүйелері арқылы су объектілеріне жинауды, тазартуды және бұруды ұйымдастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ағынды суларды тазарту жөніндегі құрылыстарды, технологиялық және қосалқы жабдықтарды пайдалануды қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ағынды суларды тазарту жөніндегі құрылыстарды, технологиялық және қосалқы жабдықтарды пайдалануды қамтамасыз ету			

	Дағды 1: Сарқынды суларды тазарту жөніндегі құрылыстардың, технологиялық және қосалқы жабдықтардың техникалық жай-күйін тексеру	Машықтар:
		1. Құрылыстар мен жабдықтардың техникалық жай-күйін тексеруді, олардың жұмыс қабілеттілігінің ресурсын анықтауды қамтамасыз ету, Тексеру нәтижелерін есепті құжаттамада көрсету. 2. Қажетті жөндеу жұмыстарының түрлері мен көлемін анықтау үшін актілер мен ақаулы ведомостар жасау. 3. Ағынды суларды тазарту қондырғылары мен жабдықтарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша ай сайынғы жоспарлар мен жұмыс кестелерін әзірлеу үшін ұсыныстар дайындау. 4. Қоршау және сақтандыру құрылғыларының жарамды жай-күйіне, нормативтік құжаттарда белгіленген тазарту құрылыстарының Жарық деңгейіне тексеру жүргізу. 5. Құралдың, жарақтар мен құрылғылардың жарамды жай-күйін және тиімді пайдаланылуын бақылауды жүргізу. 6. Кәсіби тапсырмаларды орындаудың типтік әдістері мен әдістерін таңдау, тиімділік пен сапаны бағалау. 7. Көрнекі бақылаулар, аспаптық тексерулер және сынақтар жүргізу. 8. Сарқынды суларды тазарту бойынша ғимараттар мен құрылыстардың, технологиялық және қосалқы жабдықтардың техникалық жай-күйін диагностикалау және механизмдердің, құрылғылардың, аспаптар мен технологиялық жабдықтардың жарамдылығын бақылау. 9. Өндірістік құралдарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша жедел, ағымдағы және перспективалық жұмыс жоспарларының жобаларын әзірлеу. 10. Жабдықты жөндеуге шығару қажеттілігін негіздеу. 11. Жоспарлы жұмыстарды орындау үшін құрал-саймандарға, материалдарға, мүкәммалға өтінімдер жасау. 12. Кәсіби міндеттерді, кәсіби және жеке дамуды тиімді орындау үшін қажетті ақпаратты іздеу және пайдалану.
		Білімдер:
		1. Гидравлика негіздері. 2. Электротехника негіздері. 3. Механика негіздері. 4. Қазақстан Республикасында коммуналдық сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану қағидалары. 5. Су бұру тазарту құрылыстарының технологиялық және қосалқы жабдықтарының номенклатурасы. 6. Жедел және перспективалық өндірістік жоспарлаудың тәртібі мен әдістері. 7. Ағынды суларды тазарту жөніндегі құрылымдық бөлімше туралы ереже. 8. Есептеу техникасының, коммуникацияның және байланыстың заманауи құралдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 2: Ағынды суларды тазарту процесін талдау және бақылау	Машықтар:
	1. Тазарту құрылыстарының, технологиялық жабдықтардың, механизмдердің, аспаптардың жұмыс режиміне талдау жүргізу. 2. Ағынды суларды тазарту жұмыстарын жүргізудің экологиялық қауіпсіздігінің сақталуына бақылау жүргізу. 3. Табиғатты қорғау іс-шараларының жоспарын жасау үшін ұсыныстар жинауды, жинақтауды және ұсынуды жүзеге асыру. 4. Технологиялық және қосалқы жабдыққа, ғимараттарға, құрылыстарға және тазарту құрылыстарының басқа да объектілеріне техникалық қызмет көрсету, ағымдағы және күрделі жөндеу жөніндегі жұмыстардың жүргізілуіне бақылау жүргізу. 5. Су бұру тазарту құрылыстарының жаңадан енгізілетін жабдықтарын пайдалануға қабылдау және игеру жөніндегі жұмыстарға бақылау жүргізу. 6. Жабдықтардың, ғимараттардың, құрылыстардың және олардың айналасындағы санитариялық-қорғау аймақтарының тиісті санитариялық жай-күйіне бақылау жүргізу. 7. Су бұрудың технологиялық процестерінің сапа менеджменті бойынша техникалық құжаттаманы дайындау. 8. Кәсіби тапсырмаларды орындаудың типтік әдістері мен әдістерін таңдау, тиімділік пен сапаны бағалау. 9. Материалдарды, отынды, электр энергиясын ұтымды тұтынуды негіздеу. 10. Хлор мен химиялық реагенттердің дұрыс сақталуы мен сақталуын, реагенттердің ұтымды жұмсалуын бақылау. 11. Белгіленген нормаларға сәйкес Ағынды суларды тазарту сапасының сәйкестігін талдау. 12. Арнайы бағдарламалық жасақтаманы қолдана отырып, компьютермен пайдаланушы ретінде жұмыс жасаңыз. 13. Тауарлық-материалдық құндылықтарға түгендеу жүргізу. 14. Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану.
	Білімдер:
	1. Ағынды суларды тазарту және тұнбаны өңдеу процесінде пайда болатын қалдықтармен экологиялық қауіпсіз жұмыс істеу ережелері мен талаптары. 2. Хлорды өндіру, сақтау, тасымалдау және қолдану кезіндегі қауіпсіздік ережелері. 3. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Дағды 3: Ағынды суларды тазарту жөніндегі құрылыстарды, технологиялық және қосалқы жабдықтарды пайдалану жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар:
	1. Әзірленген жоспар, жұмысты ұйымдастыру жобасы немесе наряд-рұқсат бойынша күрделі және қауіпті жұмыстарға басшылық жасау. 2. Әзірленген жоспар, жұмысты ұйымдастыру жобасы немесе наряд-рұқсат бойынша күрделі және қауіпті жұмыстарға тікелей басшылықты жүзеге асыру. 3. Анықталған бұзушылықтардың, авариялар мен авариялық жағдайлардың алдын алу және жою жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 4. Еңбектің озық әдістері мен тәсілдерін енгізуді қамтамасыз ету. 5. Жұмысшылардың жоспарлы тапсырмаларды орындауын, олардың біркелкі, ритақты жұмысын қамтамасыз ету. 6. Су бұру тазарту құрылыстарына түсетін сарқынды сулардың барлық көлемін тазартуды қамтамасыз ету. 7. Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану.
	Білімдер:
	1. Қысыммен жұмыс істейтін ыдыстарды орнату және қауіпсіз пайдалану ережелері. 2. Жүк көтергіш крандарды орнату және қауіпсіз пайдалану ережелері. 3. Ағынды суларды тазарту және шөгінділерді өңдеу процесінде барлық учаскелерде пайда болатын қалдықтармен экологиялық қауіпсіз жұмыс істеу ережелері мен талаптары. 4. Су бұру тазарту құрылыстарын техникалық пайдалану қағидалары. 5. Елді мекендерді сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін техникалық пайдалану қағидалары. 6. Технологиялық құбырларды орнату және қауіпсіз пайдалану ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 4: Персоналдың еңбек тәртібі қағидаларын, еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтауын бақылау	Машықтар:
	1. Еңбек жағдайларының, жұмыс орындарындағы еңбек қауіпсіздігінің жай-күйін, жұмысшылардың еңбек заңнамасының талаптарын, ережелерді, нормаларды, еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтарды сақтауын бақылау. 2. Жұмыс орындарын, оларды техникалық жарақтандыруды ұйымдастыру. 3. Кәсіби міндеттерді, кәсіби және жеке дамуды тиімді орындау үшін қажетті ақпаратты іздеу және пайдалану. 4. Еңбек функциясын іске асыру жөніндегі қызметтің нәтижелерін жақсарту жөнінде ұсыныстар тұжырымдау. 5. Арнайы бағдарламалық жасақтаманы қолдана отырып, компьютермен пайдаланушы ретінде жұмыс жасаңыз.
	Білімдер:
	1. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормалары. 2. Су бұру тазарту құрылыстарын пайдалану жөніндегі қызметті жүзеге асыратын персоналға қойылатын біліктілік талаптары. 3. Еңбекақы төлеу жөніндегі қолданыстағы ережелер және материалдық ынталандыру нысандары. 4. Есептеу техникасының, коммуникацияның және байланыстың заманауи құралдары. 5. Еңбек заңнамасының негіздері. 6. Құрылымдық бөлімше туралы ереже.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 5: Ағынды суларды тазарту процесін технологиялық бақылау	Машықтар:
		1. Ағынды суларды жинауды, тазартуды және су айдындарына ағызуды ұйымдастыру бойынша жұмыстарды орындау шығындарын анықтау үшін деректер жинауды ұйымдастыру. 2. Жаңа технологиялық процестерді игеру және оларды өндіріске енгізу бойынша ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды жүргізу, жаңа техниканы енгізу және технологияны жетілдіру, Ағынды суларды тазартудың, тұнбаны зарарсыздандыру мен өңдеудің технологиялық процесін басқаруды автоматтандыру, механикаландыру және компьютерлендіру бағдарламаларын әзірлеу. 3. Зертханалық бақылау нәтижелері негізінде Ағынды суларды тазартудың технологиялық тәртібі мен технологиялық режимдерінің сақталуын бақылау. 4. Ағынды сулардың сапасының қолданыстағы нормаларға сәйкес келмеу себептерін анықтаңыз және талдаңыз. 5. Су бұру саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибені зерделеу.
		Білімдер:
		1. Ағынды сулардың сапасына қатысты санитарлық нормалар мен ережелер. 2. Ағынды суларды су объектілеріне бұруға, кәріз тазарту құрылыстары объектілерін орналастыруға, жобалауға, салуға, реконструкциялауға және пайдалануға қойылатын талаптар. 3. Бақылау жармаларындағы және ауыз су, шаруашылық-тұрмыстық және рекреациялық пайдалану орындарындағы су объектілерінің сапа стандарттары. 4. Ғылым мен техниканың отандық және шетелдік жетістіктері, Ағынды суларды тазарту, зарарсыздандыру және тұнбаны өңдеу технологиясындағы арнайы әдебиеттер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Ұжымның жұмысы үшін жауапкершілік Аналитикалық ойлау Рационализаторлық қабілеттер Өндірістік және техникалық мәселелерді орындау үшін команданы ұйымдастыра білу Бастаманы дамытуға, рационализаторлық ұсыныстар мен өнертабыстарды енгізуге жәрдемдесу.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Авариялық-қалпына келтіру жұмыстарының слесарі
	5	Сумен жабдықтау желілері мен құрылыстарын пайдалану жөніндегі Техник
	5	Сумен жабдықтау және су бұру шебері
34. Кәсіптің карточкасы «Су тазарту құрылыстары жөніндегі Инженер»:		
Топтың коды:	2143-2	
Қызмет атауының коды:	2143-2-001	
Кәсіптің атауы:	Су тазарту құрылыстары жөніндегі Инженер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрығымен бекітілген Инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2143-2-003 - Ағынды суларды тазарту жөніндегі инженер 2143-2-004 - Санитариялық-техникалық жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі инженер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Халықты шаруашылық және өндірістік қажеттіліктер үшін сапалы ауыз сумен қамтамасыз ету үшін сумен жабдықтау және су бұру желілерінің жарамдылығы мен жұмысқа қабілеттілігін сақтау және қалпына келтіру жөніндегі жұмыстар кешенін ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу жөніндегі қызметті қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу жөніндегі қызметті қамтамасыз ету	Дағды 1: Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу бойынша персоналдың қызметін жоспарлау және бақылау	Машықтар: 1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық пайдалану және оларға қызмет көрсету үшін материалдық ресурстардың жай-күйі және оларды толықтыруға (өтеуге) қажеттіліктер туралы есептер дайындау. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және қызмет көрсету жөніндегі бөлімшенің қызмет жоспарының орындалуын талдау. 3. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық пайдалану және оларға қызмет көрсету жөніндегі мердігер және ресурспен жабдықтаушы ұйымдардың шарттарды орындау нәтижелерін бағалау. 4. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің жабдықтары мен құбырларына техникалық қызмет көрсету, ағымдағы және күрделі жөндеу бойынша орындалған жұмыстар туралы ай сайынғы есептілікті ұсыну мерзімдерін бақылау. 5. Сумен жабдықтау және су бұру саласындағы отандық және шетелдік ғылым мен техниканың даму бағыттарын бағалау. 6. Технологиялық құжаттаманы әзірлеудің заманауи бағдарламалық құралдарын қолдану. 7. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және оларға қызмет көрсету жөніндегі жұмыстар кешенін жүргізуді жоспарлау.	

		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және оларға қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды жоспарлауды регламенттейтін барлық деңгейдегі билік пен жергілікті өзін-өзі басқарудың заңнамалық актілері, қаулылары, нормативтік-техникалық құжаттары. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және оларға қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 3. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 4. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 5. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық пайдалану қағидалары мен нормалары. 6. Техникалық-экономикалық және жедел-өндірістік жоспарлау негіздері. 7. Жауапкершілік аймағындағы бухгалтерлік есеп және есеп беру стандарттары. 8. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері. 9. Сумен жабдықтау және су бұруды дамыту перспективалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану мен жөндеуді техникалық және материалдық қамтамасыз етуді ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану мен жөндеудің қауіпсіз жағдайларын қамтамасыз ету тәсілдері туралы ақпаратты талдау. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу нормалары мен ережелерінің орындалуын қамтамасыз ету. 3. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің құбырлары мен жабдықтарын пайдалану процесінде материалдық-техникалық және энергетикалық ресурстарды пайдалану динамикасын бағалау. 4. Технологиялық құжаттаманы әзірлеудің заманауи бағдарламалық құралдарын қолдану. 5. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің құбырлары мен жабдықтарына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін материалдар мен қосалқы бөлшектердің қажеттілігін есептеуді жүргізу. 6. Қолданыстағы стандарттар мен нормативтік құжаттарға сәйкес техникалық есептеулер жүргізуді, жобалар мен схемаларды әзірлеуді жүзеге асыру. 7. Сумен жабдықтау және су бұру және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу жөніндегі қызметті қамтамасыз ету кезінде билік органдарымен өзара іс-қимыл жасау.

		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу жөніндегі жұмыстарды регламенттейтін заң актілері, қаулылар, биліктің және жергілікті өзін-өзі басқарудың барлық деңгейлеріндегі нормативтік-техникалық құжаттар. 2. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің энергия тиімділігін қауіпсіз пайдалануды арттыру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру және технологиясы. 3. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде еңбекті қорғау қағидалары. 4. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 5. Заманауи ақпараттық технологиялар. 6. Заманауи энергия үнемдеу технологиялары. 7. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 8. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық пайдалану қағидалары мен нормалары. 9. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін қауіпсіз пайдалану мен энергия тиімділігін арттыру әдістері. 10. Ғылым мен техниканың отандық және шетелдік жетістіктері, сумен жабдықтау және су бұру саласындағы арнайы әдебиеттер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану және жөндеу процесін басқару	Машықтар:
		1. Оқиғалардың дамуын болжау. 2. Жанжалды жағдайлардың алдын алу және шешу. 3. Стандартты емес жағдайларда шешім қабылдау. 4. Келіссөздер, кеңестер өткізу. 5. Қызметті талдау және жоспарлау. 6. Құжаттармен жұмыс істеу, қызмет қорытындылары бойынша есептер жасау. 7. Сумен жабдықтау және су бұру саласындағы отандық және шетелдік ғылым мен техниканың даму бағыттарын бағалау. 8. Технологиялық құжаттаманы әзірлеудің заманауи бағдарламалық құралдарын қолдану. 9. Сумен жабдықтау және су бұру саласында өз ой-өрісін кеңейту. 10. Бөлімшені басқару, қызметкерлердің біліктілігін арттыруды ұйымдастыру.

		Білімдер:
		1. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін пайдалану мен оларға қызмет көрсетуді регламенттейтін заң актілері, қаулылар, биліктің және жергілікті өзін-өзі басқарудың барлық деңгейлеріндегі нормативтік-техникалық құжаттар. 2. Есептілікті жасауға қойылатын талаптар. 3. Еңбек заңнамасының негіздері және ішкі еңбек тәртібі ережелері. 4. Сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық пайдалану қағидалары мен нормалары. 5. Меншік иелерімен, мемлекеттік және муниципалдық билік және басқару органдарымен, сумен жабдықтау және су бұру желілерін техникалық пайдалану және оларға қызмет көрсету бағдарламаларын іске асыру жөніндегі серіктестермен өзара іс-қимыл жасау принциптері, әдістері, құралдары, технологиялары. 6. Келіссөздердің принциптері, заңдылықтары, ерекшеліктері. 7. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері. 8. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің құбырлары мен жабдықтарын пайдалану және жөндеу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру және өндіру технологиясы. 9. Сумен жабдықтау және су бұру желілерінің құбырлары мен жабдықтарына ағымдағы және күрделі жөндеу жүргізуді негіздеуге қойылатын талаптар. 10. Заманауи ақпараттық технологиялар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Көшбасшы анықтаған мақсатқа және оған қол жеткізу тәсілдеріне сүйене отырып, өз қызметін ұйымдастырыңыз Жұмыс жағдайын талдау Өз қызметін ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Сумен жабдықтау және су бұру шебері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

35. Мемлекеттік органның атауы:

36. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті

Жоба жетекшісі:

М.С. Омарова

E-mail: 742775@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (707) 328 75 65

Орындаушылар:

М.С. Омарова, +7 (707) 328 75 65, 742775@mail.ru

37. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

38. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

39. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

40. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2023 ж.

41. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2026 ж.